

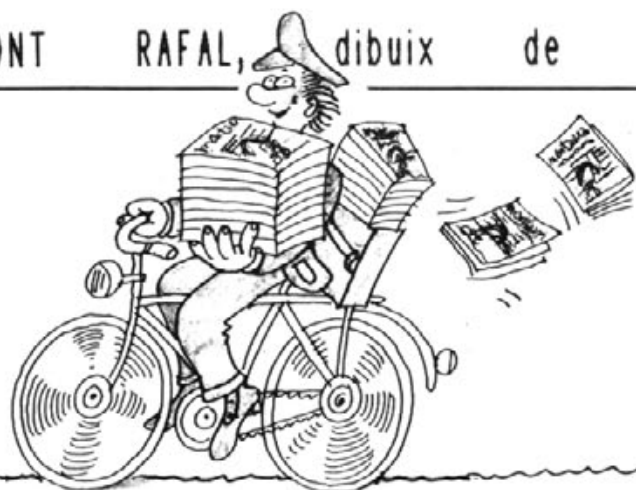
montaurà

Nro. 8 TARDOR 1.989

REVISTA DE MANCOR DE LA VALL

SA FONT RAFAL, dibuix de M. Magdalena Martorell Seguí

Montaura

MONTAURA, Revista de Mancor de la Vall.

Redacció : Grup de Mancorins.

Confecció : En Joan & Co.

Col·laboradors: Tots els qui vulguin.

IMPRESSIÓ: Informacions Llevant, S.A.

Dipòsit Legal: PM 3-1988.

EDITA: COL·LECTIU MONTAURA

Pl. Ajuntament, 1

07312 MANCOR DE LA VALL

Telèfon: 501776

Les responsabilitats dels articles recauran només damunt de llurs autors.

Ajuntament	501776
Ambulàncies	200362
Ambulatori S.Soc. Inca	502850
A.T.S.	501880
Bombers	085
Dispensari Municipal	504865
Electricitat "Avaries"	500700
Escola "Montaura"	505991
Esperança, Telefon de la	461112
Fons Cultural Europeu	457777
Guardia Civil C.O.S.	295004
Guardia Civil Selva	515004
Meteorològica, Inform.	405814
Metge de Guardia (Nº688)	281313
Notícies (de 8 a 2o h.)	721172
Parròquia	501828
Protecció Civil	721040
Pompes Fúnebres	500237
Telegrams per telèfon	722000
Toxicològica, Inform.91-2620420	
Tren, Estació Inca	500059
Urgències S.Soc. Inca	503882

SUMARI

Portada: SA FONT RAFAL, dibuix de l'artista local Maria M. Martorell Seguí.

Pàg. 3: A LA CARTA.

4: CRÒNICA, Gabriel Fiol Mateu.

6: L'AJUNTAMENT INFORMA.

8: ELS NOMS PROPIS PERSONALS (Nomenclàtor), (i 2).

11: SALUT.- LA FEBRE, Isabel Garau.

12: DE CA NOSTRA..., Jaume Gual Mora.

14: L'ESCOLA, El Claustre de professors.

15: TOPONIMIA DOCUMENTADA (8), Gabriel Fiol Mateu.

16: ENTREVISTA.- MARIA LLULL ROSSELLÓ, "Monana",
Jaume Gual Mora

18: TEMPERATURES I PLUGES A MANCOR, Miquel Saurina Vallori.

19: SES GLOSES: "A Mancor", En Tomeu Sinavé.

20: L'ESPLAI, Grup de Monitors.

22: ELS LLINATGES DELS MANCORINS (7), Gabriel Fiol Mateu.

23: ESGLÉSIA LOCAL.- "Desigs en començar el curs 89-90", Bartomeu Fons Pascual.

24: CONCEPTE I TENDENCIA ACTUAL DELS SERVEIS SOCIALS, Maria Antonia Crespí Socias.

25: TELÈFONS DE MANCOR (Per trobar-los sense ulleres)

27: ESPORTS. Joan Martorell Vallori.

31: PER LLEPAR-SE ELS DITS. Domingo Llull Capó.

Contraportada: IMATGES D'AHIR.- "GRASSOS I PRIMS",
(anys 50).Comentari d'En Biel de Son Nadal.

METGES DE GUÀRDIA

URGENCIES: TELEFONAR A L'ÚNIC NÚMERO

28 13 13 - BUSCA-688

DIES FEINERS:

De les 17 h. fins a les 9 h. del dia següent

DISSABTES, DIUMENGES I FESTIUS INCLUITS:

De les 14 h. del dissabte fins a les 9 h. del dilluns

OCTUBRE

L	M	M	J	V	S	D	
2	3	4	5	6	7	8	Dra. M. CUADRI
9	10	11	12	13	14	15	Dra. L. FABREGAT
16	17	18	19	20	21	22	Dr. R. FARRIOLS
23	24	25	26	27	28	29	Dra. M. CUADRI

NOVEMBRE

L	M	M	J	V	S	D	
30	31	1	2	3	4	5	Dra. L. FABREGAT
6	7	8	9	10	11	12	Dr. R. FARRIOLS
13	14	15	16	17	18	19	Dra. M. CUADRI
20	21	22	23	24	25	26	Dra. L. FABREGAT
27	28	29	30	1	2	3	Dr. R. FARRIOLS

DESEMBRE

L	M	M	J	V	S	D	
4	5	6	7	8	9	10	Dra. M. CUADRI
11	12	13	14	15	16	17	Dra. L. FABREGAT
18	19	20	21	22	23	24	Dr. R. FARRIOLS
25	26	27	28	29	30	31	Dra. M. CUADRI

Dr. RICARDO FARRIOLS: C/ M. Caballer, n.º 5 - MANCOR
Dra. LUISA FABREGAT: C/ Dezcallar, n.º 9 - SELVA
Dra. MARIA CUADRI: C/ J. Estelrich, n.º 4 - SELVA

A LA CARTA

Valldemossa, 21 d'Agost de 1,989

COLLECTIU MONTAURA

Benvolguts mancorins, el primer que vull fer és felicitar-vos per la tasca que heu empresa d'editar aquesta revista que honra el vostre poble.

Som l'esposa d'en Pep Cañellas Riera de Can Quint, i som subscriptora de la vostra excel·lent revista. Acab de rebre el número 7 i quan l'he llegida he vist a la pàgina 14, secció VOCABULARI, quatre mots que m'han cridat l'atenció. Els he cercat al diccionari ja que no m'han paregut correctes. Vos ho dic perquè crec que deu esser una errata de la impremta i caldria rectificar-ho.

ADREC no adrès

BRAGUETA no bregueta

GIPO no jipó

CORSE no l'he trobada ni al Diccionari de l'Enciclopèdia catalana, ni al Vocabulari Mallorquí-Català d'En Francesc d'En B. Moll.

Repetesc la meva enhorabona a tots, i endavant MONTAURA!

Sempre a la seva disposició, les saluda atentament.

Antònia Serrano i Darder.

A ANTONIA SERRANO I DARDER

Benvolguda Antònia:

En primer lloc tots els que formam el Collectiu MONTAURA volem agrair-te les paraules de felicitació i encoratjament que ens dones mitjançant la teva misiva. Es el nostre desig que cada volta que arribi a les vostres mans la revista MONTAURA sigui portadora de vius records del nostre poble i de la nostre vida quotidiana.

Efectivament a la pàgina 14, secció Vocabulari, del núm. 7 hi ha algunes errates:

- No s'ha d'escriure adrès sinó ADREC, sense accent i amb ce trencada.
- BRAGUETA, és amb a i no amb e, ve del mot braga.
- Pel que fa a la paraula CORSE, dit per cotilla o corsé, segurament és una paraula que ve del francès "corset", s'ha admès en castellà i curiosament al Diccionari Català-Castellà de Francesc de B. Moll no apareix a la part Català-Castellà però sí a la part Castellà-Català, pàg. 98 Corsé m. corsé. També en català es diu cotilla com en castellà, també pag. 98 de la part Català-Castellà del mateix diccionari.

Gràcies una vegada més Antònia per les teves correccions i el teu interès per la nostra Revista. Estam a la teva disposició.

COLLECTIU MONTAURA

CRÒNICA

JULIOL

El dia 10 rebé les aigües baptismals Magdalena, filla d'Antoni Martorell Vicens i de Maria Magdalena Moranta Frontera.

El mateix dia, i a la missa vespertina, Guillem Ramón Vallori combregà per primera vegada.

A tots nostra felicitació.

El dia 21 s'inaugurà el nou local dels amics de la tercera edat que ha estat arrenjat als baixos del Casal de Cultura. Les noves dependències foren beneïdes pel Vicari Episcopal de la Tercera Zona, Mn. Bartomeu Fons, en presència del

d'Inca el mancorí Bernat Mateu Mateu amb Na Catalina Morro Martorell Han establert la seva nova llar al nostre poble. Enhorabona.

AGOST

El dia 4 Nasqué Francesc Josep Vilodres Gómez, fill d'Antoni i de Lourdes. Felicitats.

Dia 5 morí En Gabriel Grau Vicens, conegut per En Gabrielet. Tenia 85 anys d'edat. Recordem que tre el 26 de Febrer i el 10 de Maig de 1933 presidí l'Ajuntament de Mancor com a president de la Comissió Gestora que nomenà el Governador Civil de Balears per substituir la corporació municipal que havia estat elegida segons el famós article 29 de l'Estatut Municipal vigent desde l'època d'En Primo de Rivera. Descansi en Pau.

El dia 12, convidats pels directius del Foro de Mallorca, un grup d'uns 150 nins i no tot nins, pogueren gaudir gratuïtament de les instal·lacions aquàtiques d'Agua-landia. No hi ha que dir que s'ho passaren d'allò més bé. Per comple-

tar la festa, les despeses del viatge amb autocar fins a les dites instal·lacions anaren a càrrec del nostre Ajuntament.

El dia 21, morí a Barcelona, on feia molts d'anys que hi habitava, quan en tenia 76 d'edat, Na Margalida Morro Reynés de Can Prim. Al Cel sia.

President del Consell Insular de Mallorca, Excm. Sr. Joan Verger, Corporació Local i molts de mancorins. La festa seguí amb un sopar de germanor dels amics de la Tercera Edat, acabant amb un animat ball amenitzat pel Sr. Manuel Vitaller.

El dia 29 es casaren a l'ermita de Santa Magdalena del Puig

El dia 26, després d'una llarga malaltia, morí l'amo N'Antoni Canals Cànaves, de Sa Font Garrover als seus 82 anys d'edat. La seva esposa Francesca així com els seus fills Maria-Antònia, Joan i Llorenç i demés familiars rebín el nostre sincer condol.

El dia 26 es celebrà la "DIADA DE TRUI-89". Començà amb cercavila i una jinkama, tot amb bicicletes, com també les corregudes de cintes que es celebraren al Poliesportiu Municipal. Acabà el matí amb divertides carreres de sacs.

A mitja tarda es clausurà el

curset de natació, patrocinat com cada any pel Govern Balear i el Consell Insular de Mallorca.

Després de diverses exhibicions del progresos que havien fet els cursillistes amb l'art de moure's dins l'aigua, foren lliurats els diplomes acreditatius del grau d'aprofitament de cada d'un d'ells.

La Diada continuà amb diversos jocs pels més joves, com la pujada a un pal certament poc ensabonat, encalçades de quics, menjada de xocolata, acabant la festa amb una verbena vora l'atzurada aigua de la piscina, als acords de l'orque electrònic de D. Manuel Vitaller. Fou una agradable festa estiuenca.

Dia 27, a Inca on hi vivia des de que es va casar, morí Catalina Riera Sampol, de Cas Sabater Gros. Tenia 71 anys d'edat. Descansi en la Pau del Senyor.

SETEMBRE

El dia 6 morí Pere Antoni Moranta Hozrach, dit de Santa Llúcia, als 74 anys d'edat. Descansi en Pau

El dia 16 tingué lloc la novena edició del MINI MARATON POPULAR Mancor-Massanella Mancor. Hi participaren mes de 100 aficionats, majoritàriament de la primera i de la tercera edat, ja que pareix que els del mig passen d'això. Per recuperar les forces perdudes en tan

llarg trajecte, l'Ajuntament tenia preparat al Poliesportiu Municipal un berenaret a base dels típics butifarrons i de bons troços de llançonissa que ens deixaren a tots com a nous. La carrera inserta dins la campanya "POSAT A CORRER" comptà amb la col·laboració de la Caixa de Balears "SA NOSTRA".

El dia 23 de Setembre, els Amics de la Tercera Edat, en nombre de més de 150, col·locats dins tres autocars, anaren a EL DORADO, poblat de "el Oeste" construït de fa poc a Maçaluf, on també hi dinaren. Allà pogueren veure en viu els tiroteigs, cavalcades, entrades al Saloon, caigudes de cavall, pistoleros, etc. etc. que tantes vegades ens havia fet veure al cine l'amo En Tomeu Pruna, que al Cel sia. Acabà la diada amb ball i una xocolatada amb ensaimades.

Aquest calorós trimestre acabà amb la representació, el dia 30, al saló d'actes del Casal de Cultura de la comèdia "CADASCU PER ELL I DEU PER TOTS" de Miquel Barrera, que també la dirigia pel grup escènic S'AIGUA DOLÇA de S'Arracó.

Gabriel Fiol Mateu

Ajuntament de Mancor

PLENARIS

Ordinari 27 de Juliol de 1989

- Al començament d'aquesta sessió el Sr. Batle informà als membres del Consistori que el dia 17 del corrent mes de Juliol havia prés possessió del càrrec de Secretari de l'Ajuntament, el Sr. Jaume Nadal Bestard.
- Es donaren llicències d'obres a D. Manuel Baez Fernandez per construir una cambra de bany a la seva casa del carrer Major i a D. Joan Martorell Genestar per cobrir amb teula mallorquina una part del seu terrat al carrer de Biniarroí.
- S'acordà sol·licitar al Consell Insular de Mallorca ajuda financera per

- reparació, adcentament de tribunes i tanques a la zona nord del Camp de Futbol, així com per la dotació d'enllumenat del dit camp esportiu.
- Igualment es sol·licità ajuda per la construcció de dependències annexes per magatzem i serveis del Poliesportiu Municipal.
- També s'aprovà la celebració, com els anys anteriors, de la Diada Esportiva la sisena, amb l'ajuda del Consell Insular de Mallorca.
- També s'acordà donar als funcionaris municipals una paga per compensar-los la pèrdua del poder adquisitiu.

Extraordinària 30 d'Agost 1989

- S'aprovà la reducció del tipus de gravamen sobre construccions, instal·lacions i obres del 2'40% al nou tipus del 2%.
- També quedà aprovat que l'Administració Tributària de l'Estat exerceixi les competències en l'Impost sobre Béns Immobles, excepte el de recaptació que serà de l'Ajuntament durant els dos primers anys d'aplicació de l'impost, d'acord amb l'article 78-2 de la Llei 39/88.
- S'aprovà acollir-se al pla de camins rurals aprovat pel Consell de Govern de la Comunitat Autònoma.
- Igualment quedà aprovat que la redacció d'actes de les sessions del ple fossin, a partir d'aquesta data, redactades en català.
- Finalment s'aprovà la certificació tercera i darrera de l'obra "Alcantarillado, pavimentación asfáltica e iluminación de seis calles de Mancor de la Vall" a favor de Construccions Ramón S.A. per un import de 440.021 pts.

Ordinària 28 de Setembre de 1989

- El ple quedà informat que en el pla d'obres i serveis del Consell Insular de Mallorca hi figuren les obres d'aquest Ajuntament "Projecte reforme placeta Església" i "sanajament carrer Vileta i altres".

Quedà aprovada la liquidació de les festes de Sant Joan, el resum de les quals es el següent:

Ingresos	256.432 pts.
Pagaments	2.230.776 pts.

Dèficit1.974.344 pts.

- Es concediren les següents llicències d'obres:

A D. Mateu Sastre Vallori per substituir diverses vigues, reteular i construir una cambra de bany a la seva casa del carrer Sant Joan.

A Dª Catalina Sampol Riera per tancar solars al Carrer Orient.

A D. Eduard Rovira Martínez per cimentació de parets de tancament a solars de llur propietat al carrer Orient, així com el tancament dels mateixos.

A D. Jaume Gost Pujol per fer un aljub a la finca situada entre el camí de Santa Llúcia i el torrent de Biniarroi.

A GESA per instal·lar diversos trams de línees subterrànies de baixa tensió elèctrica.

A D. Miquel Martorell Santandreu per canviar una finestra en portal i arreglar 5 m² de coberta a la seva casa del carrer de Biniarroi.

A D. Miquel Bonafé Riera per acabar cambra i cuina al carrer de la Costa.

- També quedà aprovat el programa d'activitats culturals pel curs 1989-90.

- S'aprovà la participació a la Colcada del Carro Triumfal de la Beata que es celebra com cada any a Ciutat, organitzat pel Consell Insular de Mallorca.

- Finalment es féu el sorteig per designar els membres que han de presidir la taula electoral única per eleccions al Congrés de Diputats, el proper 29 d'Octubre, i que donà el següent resultat:

President: Joan B. Castells Marqués
 Primer Vocal: Catalina Canals Mairata
 Segon Vocal: Pere Miró Salom.

ELS NOMS PROPIS PERSONALS

(Nomenclàtor català-castellà) (2)

Fotí Fotino	Gregori Gregorio	Illuminata Iluminada	Laurentí Laurentino
Fotina Fotina	Gratinià Gratinià	Imelda Imelda	Lea Lea
Franç Franco	Grimoald Grimoaldo	Indaleci Indalecio	Leandre Leandro
Francesc Francisco	Griselda Griselda	Immaculada Immaculada	Lella Lella
Francesca Francisca	Guadalupe Guadalupe	Innocenci Inocencio	Leobard Leobardo
Francina Francisca	Gualbert Gualberto	Irenarc Irenarco	Leobí Leobino
Frodoberth Frodoberth	Gúdula Gúdula	Irene Irene	Leocàdia Leocadia
Froilà Froilán	Guerau Gerardo	Ireneu Ireneu	Leocricia Leocricia
Frontó Frontón	Guibert Guiberto	Isaac Isaac	Leonci Leoncio
Frúctul Frúctulo	Guifre Wifredo	Isabel Isabel, Elisabet	Leòncia Leoncia
Fructuós Fructuoso	Guillem Guillermo	Isaci Isacio	Leònides Leònides
Fructuosa Fructuosa	Guim Guillermo	Isaies Isaías	Leonilla Leonilla
Fruitós Fructuoso	Guiu Guido	Isaura Isaura	Leopold Leopoldo
Frumenci Frumencio	Gumersind Gumersindo	Isaure Isauro	Leovigild Leovigildo
Fulbert Fulberto	Gundelina Gundelina	Isidor Isidoro	Lesmes Lesmes
Fulc Fulco	Gustau Gustavo	Isidre Isidro	Let Leto
Fulgenci Fulgencio		Ismael Ismael	Leticia Leticia
Fúscul Fúsculo		Isolda Isolda	Leuci Leucio
	Habacuc Habacuc	Isquirió Isquirión	L'berat Liberato
Gabí Gabino	Hannibal Anibal	Iu Ivo	Liberata Liberata
Gabriel Gabriel	Harold Haroldo	Ivó Ivo, Ivón	Libori Liborio
Gaietà Cayetano	Hebe Hebe		Licini Licinio
Gaietana Cayetana	Hèctor Héctor	Jacint Jacinto	Lidia Lidia
Gai Galo	Helena Elena	Jacob Jacob, Jacobo	Liduvina Liduvina
Ga'dí Galdino	Heliodor Heliodoro	Jacobina Jacoba	Ligori Ligorio
GaHa Gala	Helpidi Helpidio	Jaume Jaime, Santiago	Lila Lila
GaHicà Galicano	Henedina Henedina	Jasó Jasón	Linus Lino
Gamatlel Gamaliel	Heracli Heraclio	Jeremies Jeremias	Llàtzer Lázaro
Gandulf Gandulfo	Heràclides Heràclides	Jeroni Jerónimo	Lleir Licerio
Gaspar Gaspar	Herculà Herculano	Jerònia Jerónima	Lleó León
Gastó Gastón	Hèrcules Hércules	Joan Juan	Leonard Leonardo
Gaudenci Gaudencio	Heribert Heriberto	Joaquim Joaquín	Liberata Liberata
Gaudència Gaudencia	Hermelinda Hermelinda	Joaquima Joaquina	Liberat Liberato
Gaudiós Gaudioso	Hermenegild Hermenegildo	Job Job	Libert Liberto
Gedeó Gedeón	Hermetes Hermetes	Joel Joel	Libori Liborio
Gelasi Gelasio	Hermógenes Hermógenes	Jofre Goufre	Llogari Leocadia
Geminia Geminiano	Heró Herón	Jonàs Jonás	Llongi Longinos
Gemma Gemma	Herundina Herundina	Jordà Jordán	Llop Lope
Genadi Genadio	Hieró Hierón	Jordi Jorge	Llorenç Lorenzo
Gençà Genclano	Higini Higino	Jordina Georgina	Lluc Lucas
Genar Genaro	Hilari Hilario	Josep José	Lluci Lucio
Generós Generoso	Hilària Hilaria	Josèp Josefa	Llúcia Lúcia
Generosa Generosa	Hilaró Hilarion	Josè Josué	Llucà Luciano
Genís Ginés	Hilda Hilda	Joví Jovino	Lluciana Luciana
Genoveva Genoveva	Hildebert Hildeberto	Jovinià Joviniano	Lluís Luis
Gentil Gentil	Hildebrand Hildebrando	Jovita Jovita	Lluïsa Luisa
Gerard Gerardo	Hildegarda Hildegarda	Jucund Jucundo	Longi Longinos
Germà Germán	Hiltruda Hiltruda	Jucunda Jucunda	Loreto Loreto
Germana Germana	Himeri Himerio	Jucundià Jucundiano	Lotari Lotario
Geronel Geroncio	Hipaci Hipacio	Judas o Judes Judas	Lucrècia Lucrecia
Gertrudis Gertrudis	Hipòlit Hipólito	Judit Judit	Luperc Luperco
Gervasi Gervasio	Honest Honesto	Juli Julio	Lupici Lupicino
Getuli Getulio	Honorat Honorato	Júlia Julia	Lup Lupo
G'ibert Giberto	Honorata Honorata	Julià Julián	Lutgarda Lutgarda
Gil Gil	Honori Honorio	Jullana Juliana	
Gilbert Gilberto	Honorina Honorina	Julita Julita	Macabeu Macabeo
G'ela Gisela	Horaci Horacio	Just Justo	Macari Macario
Glicerí Glicerio	Hortensi Hortensio	Justa Justa	Macedoni Macedonio
Glòria Gloria	Hortènsia Hortensia	Justi Justino	Macià Matias
Gobert Goberto	Hubert Huberto	Justina Justina	Macra Macra
Godofrè Godofredo	Hug Hugo	Justinià Justiniano	Macrina Macrina
Gonçaga Gonzaga	Hugó Hugón	Juvenal Juvenal	Macrobi Macrobio
Gonçal Gonzalo	Humbert Umberto	Juvenci Juvencio	Madrona Matrona
Gordlà Gordiano	Humiliana Humiliana		Mafalda Mafalda
Gorgoni Gorgonio		Ladislau Ladislao	Magdalena Magdalena
Gorgònia Gorgonia	Ida Ida	Laerci Laercio	Magi Maxin
Gotard Gotardo	Idoberga Idoberga	Lambert Lambert	Magina Magina
Gràcia Gracia	Ifigènia Ifigenia	Landeberta Landeberta	Magne o Magnus Magno
Gracià Graciano	Ignasi Ignacio	Landell Landelino	Malaquies Malaquias
Gracilià Graciliano	Idefons Idefonso	Laura Laura	Mamert Mamerto
Grat Grato	Ilduara Ilduara	Laureà Laureano	Mamés Mamés
Grata Grata	Illuminat Iluminado	Laurenci Laurencio	

Manfrè Manfredo
 Mansuet Mansueto
 Manuel o Manel Manuel
 Marc Marcos
 Marçal Marçal
 Marcel Marcelo
 MarceHa Marcela
 MarceHi Marcelino
 MarceHià Marcellano
 MarceHina Marcelina
 Marcià Marciano
 Marciana Marciana
 Mardoqueu Mardoqueo
 Margarida o Margalida Margarita
 Maria Maria
 Marià o Marian Mariano
 Marianna Mariana
 Marina Marina
 Màrius Mario
 Marta Marta
 Martí Martin
 Martina Martina
 Martinià Martiniano
 Martirià Martirián
 Mateu Mateo
 Maties o Macià Matias
 Matilde Matilde
 Maura Maura
 Maure Mauro
 Maurici Mauricio
 Màxim Màximo
 Màxima Màxima
 Maximi Maximino
 Maximia Maximiano
 Maximia Maximiliano
 Maximina Maximina
 Medard Medardo
 Medir Emeterio
 Melani Melanio
 Melania Melania
 Melchior Melchor
 Meleci Melecio
 Melitina Melitina
 Melitó Melitón
 Melquiades Melquiades
 Melquisedec Melquisedec
 Menandre Menandro
 Menedem Menedemo
 Menelau Menelao
 Mercè Mercedes
 Metodi Metodio
 Miquel Miguel
 Miracle Milagros
 Mildreda Mildreda
 Mireia Marta, Mireia
 Miriam Maria, Miriam
 Modest Modesto
 Modesta Modesta
 Moisès Moisés
 Mònica Mónica
 Montserrat Monserrat
 Muç Mucio

Nadal Natalio
 Napoleó Napoleón
 Narcís Narciso
 Narcisa Narcisa
 Natàlia Natalia
 Nataniel Nataniel
 Nativitat Natividad
 Nazari Nazario
 Nemesi Nemesio
 Nemesià Nemesiano
 Neófit Neófito
 Nereu Nereo
 Néstor Néstor
 Neus Nieves
 Nicandre Nicandro
 Nicanor Nicanor
 Nicasi Nicasi
 Nicèfor Nicéforo

Nicodem Nicodemo
 Nicolau Nicolás
 Nicolaua Nicolasa
 Nicomedes Nicomedes
 Nicòstrat Nicóstrato
 Nil Nilo
 Nimfa Ninfa
 Nimfodora Ninfodora
 Non (V. Abdon)
 Norbert Norberto
 Norma Norma
 Numerià Numeriano
 Núria Nuria

Obdúlia Obdulia
 Octavi Octavio
 Octàvia Octavia
 Octavià Octaviano
 Odi Odín
 Odila Odila
 Odiló Odilón
 Ofèlia Ofèlia
 Oleguer Olegario
 Olga Olga
 Oliba Oliva
 Ol'mpi Olimpio
 Oliva Oliva
 Oliver Oliverio
 Oliveri Oliverio
 Onèsim Onésimo
 Onofre Onofre
 Optat Optato
 Orenç Orenç
 Orestes Orestes
 Oriana Oriana
 Orland Orlando
 Oronci Oroncio
 Orosi Orosio
 Oròsia Orosia
 Osbert Osherto
 Òscar Óscar
 Osees Oseas
 Osmund Osmundo
 Osvald Osvaldo
 Ot o Otó Odón
 Otilia Otilia
 Otó o Ot Odón
 Ou Eudaldo
 Ovidi Ovidio

Pacià Paciano
 Pacific Pacifico
 Pacomi Pacomio
 Pafnuci Pafnucio
 Palatí Palatino
 Palhadi Paladio
 Palmira Palmira
 Pamela Pamela
 Pàmfil Pánfilo
 Pancraç Pancraccio
 Pantaleó Pantaleón
 Papies Papias
 Papinià Papiniano
 Parmeni Parmenio
 Parteni Partenio
 Pascasi Pascasio
 Pasqual Pascual
 Pastor Pastor
 Patrici Patricio
 Patricia Patricia
 Patrocini Patrocínio
 Pau (m.) Pablo, Paulo
 Pau (f.) Paz
 Paula Paula
 Pauli Paulino
 Paulina Paulina
 Pelagi Pelagio, Pelayo
 Pelàgia Pelagia
 Pelegrí Pelegrín
 Penèlope Penélope
 Perceval Parsifal

Pere Pedro
 Perfecta Perfecta
 Perfecte Perfecto
 Peronella Petronila
 Perpetu Perpetuo
 Perpètua Perpetua
 Perseveranda Perseveranda
 Petroni Petronio
 Pia Pia
 Pilar Pilar
 Pius Pio
 Plàcid Plácido
 Plató Platón
 Plaute Plauto
 Plautila Plautila
 Plutarc Plutarco
 Policarp Policarpo
 Policroni Policronio
 Polidor Polidor
 Polixena Polixena
 Pompeia Pompeya
 Pompeu Pompeyo
 Pompili Pompilio
 Pomponi Pomponio
 Ponç Poncio
 Ponça Poncia
 Poncià Ponciano
 Pòrcia Porcia
 Porfiri Porfirio
 Potami Potamio
 Praxedis Práxedes
 Preetat Preetat
 Priam Priamo
 Prim Primo
 Primia Primiano
 Primitiu Primitivo
 Primitiva Primitiva
 Prisca Prisca
 Priscià Prisciano
 PrisciHa Priscila
 PrisciHià Prisciliano
 Privat Privado
 Probus Probo
 Procés Proceso
 Procle Proclo
 Procopi Procopio
 Pròcul Pròculo
 Progrés Progreso
 Pròsper Próspero
 Protasi Protasio
 Protus Proto
 Prudenci Prudencio
 Prudència Prudencia
 Prudenciana Prudenciana
 Ptolomeu Tolomeo
 Publi Publio
 Púbia Publia
 Pulquèria Pulqueria
 Purificació Purificació

Quadrat Cuadrado
 Quart Cuarto
 Quilià Quiliano
 Quim Joaquín
 Quincià Quinciano
 Quinidi Quindio
 Quint Quinto
 Quintí Quintín
 Quintillà Quintiliano
 Quiri Quirino
 Quirze Quirico
 Quiteria Quiteria

Radegunda Radegunda
 Rafel o Rafael Rafael
 Rafela o Rafaela Rafaela
 Raimon Raimundo
 Ramir Ramiro
 Ramon Ramón, Raimundó
 Raquel Raquel
 Rebeca Rebeca

Regina Regina
 Règul Règulo
 Reinal Reinaldo
 Remei Remedios
 Remigi Remigio
 Renat Renato
 Renata Renata
 Restitut Restituto
 Restituta Restituta
 Ricard Ricardo
 Rigobert Rigoberto
 Riquilda Riquilda
 Rita Rita
 Robert Roberto
 Robustià Robustiano
 Robustiana Robustiana
 Roc Roque
 Roderic Rodrigo
 Rodolf Rodolfo
 Rogacià Rogaciano
 Rogat Rogato
 Roger Rogelio
 Roland Rolando
 Romà Romano
 Romana Romana
 Romuald Romualdo
 Ròmul Rómulo
 Ròmula Rómula
 Rosa Rosa
 Rosalia Rosalia
 Rosalinda Rosalinda
 Rosamunda Rosamunda
 Roser Rosario
 Rossend Rosendo
 Rubén Rubén
 Ruç Rufo
 Ruffi Rufino
 Rufina Rufina
 Rupert Ruperto
 Rut Rut
 Rutill Rutilio

Sabaci Sabacio
 Sabas Sabas
 Sabi Sabino
 Sabina Sabina
 Sabinà Sabiniano
 Sadurní Saturnino
 SaHusti Salustio
 SaHustià Salustiano
 Salomé Salomé
 Salomó Salomón
 Salut Salud
 Salvador \ Salvador
 Salvi Salvió
 Samsó Sansón
 Samuel Samuel
 Sanç Sancho
 Sança Sancha
 Sants Santos
 Sara Sara
 Saturi Saturio
 Saül Saül
 Sebastià Sebastián
 Sebastiana Sebastiana
 Secundi Secundino
 Secundina Secundina
 Segimon Segimano
 Segon Segundo
 Selesi Selesio
 Seleuc Seleuco
 Semproni Sempronio
 Semproniana Semproniana
 Senén Senén
 Senorina Seniorina
 Sèptim Sèptimo
 Serafi Serafin
 Serafina Serafina
 Serapi Serapio
 Seràpia Serapia
 Sergi Sergio

Servand <i>Servando</i>	Sol <i>Sol</i>	Tiburci <i>Tiburcio</i>	Veremund <i>Veremundo</i>
Sever <i>Severo</i>	Soledat <i>Soledad</i>	Ticià <i>Ticiano</i>	Verissim <i>Verisimo</i>
Severa <i>Severa</i>	Sònia <i>Sonia</i>	Timoteu <i>Timoteo</i>	Verònica <i>Verónica</i>
Severia <i>Severiano</i>	Soter <i>Sotero</i>	Tirs <i>Tirso</i>	Vicenç o Vicent <i>Vicente</i>
Severiana <i>Severiana</i>	Sulpici <i>Sulpicio</i>	Titus <i>Tito</i>	Vicenta <i>Vicenta</i>
Sext <i>Sexto</i>	Susanna <i>Susana</i>	Tob'ès <i>Tobias</i>	Victor <i>Victor</i>
SibiHa <i>Sibila</i>		Tomàs <i>Tomás</i>	Victori <i>Victorino</i>
SibiHina <i>Sibilina</i>	Tabita <i>Tabita</i>	Toribi <i>Toribio</i>	Victòria <i>Victoria</i>
Sidoni <i>Sidonio</i>	Taciana <i>Taciana</i>	Torquat <i>Torcuato</i>	Victorià <i>Victoriano</i>
Sifre o Sigfrid <i>Sigfrido</i>	Tadeu <i>Tadeo</i>	Trifó <i>Trifón</i>	Vidal <i>Vidal</i>
Silas <i>Silas</i>	Tancred <i>Tancredo</i>	Trinitat <i>Trinidad</i>	Violant <i>Violante, Yolanda</i>
Silvà <i>Silvano</i>	Tarsici <i>Tarsicio</i>	Tròfim <i>Trófimo</i>	Violeta <i>Violeta</i>
Silveri <i>Silverio</i>	Tàrsila <i>Társila</i>		Virgili <i>Virgilio</i>
Silvestre <i>Silvestre</i>	Tecla <i>Tecla</i>	Ubald <i>Ubaldo</i>	Virginia <i>Virginia</i>
Silvi <i>Silvio</i>	Telemac <i>Telémaco</i>	Udalric <i>Udalrico</i>	Visitació <i>Visitación</i>
Silvia <i>Silvia</i>	Telesfor <i>Telesforo</i>	Ullses <i>Ulises</i>	Vitalià <i>Vitaliano</i>
Simac <i>Simaco</i>	Telm <i>Telmo</i>	Ulpia <i>Ulpiano</i>	Vit <i>Vito</i>
Simeó <i>Simeón</i>	Teobald <i>Teobaldo</i>	Ulric <i>Ulrico</i>	
Simforià <i>Simforiano</i>	Teodolf <i>Teodolfo</i>	Urbà <i>Urbano</i>	Xantipa <i>Xantipa</i>
Simforosa <i>Simforosa</i>	Teodor <i>Teodoro</i>	Ursi <i>Ursino</i>	Xavier <i>Xavier</i>
Simó <i>Simón</i>	Teodora <i>Teodora</i>	Ursici <i>Ursicio</i>	
Simona <i>Simona</i>	Teodoric <i>Teodotico</i>	Ursici <i>Ursicino</i>	Zacaries <i>Zacarias</i>
Simplici <i>Simplicio</i>	Teodosi <i>Teodosio</i>	Ursicina <i>Ursicina</i>	Zaqueu <i>Zaqueo</i>
Simplicià <i>Simpliciano</i>	Teodòsia <i>Teodosia</i>	Úrsula <i>Úrsula</i>	Zeferi <i>Ceferino</i>
Sindulf <i>Sindulfo</i>	Teodot <i>Teodoto</i>		Zenobi <i>Zenobia</i>
Sinesi <i>Sinesio</i>	Teòdul <i>Teódulo</i>	Valent <i>Valente</i>	Zenòbia <i>Zenobia</i>
Sirici <i>Siricio</i>	Teodulf <i>Teodulfo</i>	Valenti <i>Valentin</i>	Zenó <i>Zenón</i>
Siridó <i>Siridón</i>	Teòfanès <i>Teófanés</i>	Valentina <i>Valentina</i>	Zita <i>Zita</i>
Sisenand <i>Sisenando</i>	Teòfil <i>Teófila</i>	Valeri <i>Valerio</i>	Zou o Zoe <i>Zoe</i>
Sisebut <i>Sisebuto</i>	Teòfila <i>Teófila</i>	Valèria <i>Valeria</i>	Zoel <i>Zoelo</i>
Sisif <i>Sisifo</i>	Teòtim <i>Teótimo</i>	Valerià <i>Valeriano</i>	Zoile <i>Zoilo</i>
Sisini <i>Sisinio</i>	Terenci <i>Terencio</i>	Venanci <i>Venancio</i>	Zòsim <i>Zósimo</i>
Sixt <i>Sixto</i>	Terència <i>Terencia</i>	Venceslau <i>Venceslao</i>	Zòsima <i>Zósima</i>
Socors <i>Socorro</i>	Terencià <i>Terenciano</i>	Venerand <i>Venerando</i>	Zòtic <i>Zótico</i>
Sòcrates <i>Sócrates</i>	Teresa <i>Teresa</i>	Veneranda <i>Veneranda</i>	
Sofia <i>Sofia</i>	Tertulià <i>Tertuliano</i>	Ventura <i>Ventura</i>	
Sofroni <i>Sofronio</i>	Tiberi <i>Tiberio</i>	Venustià <i>Venustiano</i>	

Aquest Nomenclàtor de noms propis de persona, te per objecte donar a conèixer un nombre prou extens de formes gràficament correctes i legalment admissibles en català, per a inscripcions de naixements o modificacions dels noms registrats obligatòriament en castellà abans de la promulgació de la Llei 17/1977.

Malgrat la diversitat i el dret a posar el nom o noms que vulguin entre els legalment utilitzables, els recomanem de no abandonar els nostres bells noms tradicionals.

Nit de Nadal

Espendeix, per les altures,
i des de tots els confins,
volateig de querubins,
promeses de grans ventures
si totes les criatures
glorifiquen al Senyor
i forgen un món millor
on només, baix el cel blau,
el poder, sia la pau
i la senyera, l'amor!

Bon Nadal
i venturós Any Nou!

MODEL D'INSTANCIA PER A SOL·LICITAR LA MODIFICACIO DE LA INSCRIPCIO DEL NOM PROPÍ AL REGISTRE CIVIL

El/la sotsignat/da
nascut/da el dia ... d..... de 19.. a
....., amb DNI núm., que
viu a, carrer/plaça d
....., núm ...,

SOL·LICITA:

Que es modifiqui la inscripció al Registre Civil del seu nom propi substituïnt-lo per la corresponent forma en llengua catalana d'acord amb el dret que a l'efecte otorga l'article 2n. de la Llei 17/1977, de 4 de gener (Jefatura del Estado), per la qual es modifica l'article 54 de la Llei de Registre Civil de 8-6-1957.

(Signatura)

Sr. Encarregat del Registre Civil núm. ...
d.....

SALUT

Signes i símptomes

S'inicia aquí una petita sèrie destinada a descriure els signes i símptomes amb els quals un se'n pot adonar que alguna cosa no va bé al seu organisme. Hauria de quedar clar des d'un principi, però, que aquests signes i símptomes de què un està o pot estar malalt, de què les coses no van tal com pertoca no són per ells mateixos una malaltia, sinó diferents maneres que la malaltia té de manifestar-se. És per això que per posar-los remei s'ha de tractar abans la malaltia que els provoca, però generalment es poden aliviar amb mesures d'higiene general de les quals també vos ne faré dos mots.

LA FEBRE

Començarem amb la febre, que es un dels símptomes més freqüents de malaltia. La febre no és més que una elevació de la temperatura del cos per damunt dels 37°C o 37'5°C que és la temperatura habitual. Aquest augment s'acompanya generalment de signes com una acceleració del pols, a vegades excitació i d'altres són (depenent de la importància de l'elevació) i d'altres fenòmens que són conseqüència del mateix augment: ulls brillants, rosetes a les galtes, suor, etc. És molt important utilitzar el termòmetre per mirar la temperatura i no refiar-se'n només dels signes. Si l'augment no és molt important (menys de 38°C) parlem de febreta; si va més enllà dels 38'5°C parlem de febre alta. De totes maneres la temperatura normal pot variar d'una persona a l'altra i en la mateixa persona segons l'hora del dia en què es mira.

La febre sol ésser símptoma d'una infecció, que pot afectar qualsevol òrgan (nas, boca, orelles, renyó, budell, fetge, bronquis...) i que pot ésser produïda per qualsevol virus o bactèria (virus de la grip, estreptococs, salmonelles o bacil de Koch per citar-ne al-

guns) i per tractar-la caldrà tractar primer la infecció. En el cas de malalties víriques, per a les quals no disposem de tractament específic, o mentre s'espera la visita del metge es poden prendre algunes mesures:

1ª i molt important: llevar-se roba i tapament, sobretot si es de fibra sintètica. El cotó i les fibres naturals deixen traspirar millor i no tenen l'efecte d'escalfament que tenen les fibres sintètiques, que en el millor dels casos ens afegiran una borradura.

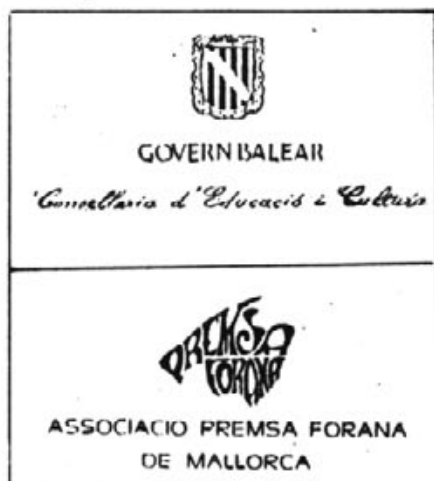
2ª Una passa més és donar-se fregues amb aigua freda o esperit als polsos i als canells, inclús un bany a 38°C (tebi) pot aliviar les molèsties.

3ª prendre un antitèrmic (aspirina o paracetamol) que la farà deval·lar durant un parell d'hores. I avisar el metge.

Per acabar vos vull recordar que és temps de vacunar-se contra la grip. Així evitarem la causa més freqüent de febre.

D E C A N O S T R A . . .

Accentuació ortogràfica.

Hi ha dos tipus d'accent ortogràfic: Agut (é, í, ó, ú) i greu (à, è, ò), en posarem un o altre segons les vocals i segons el so.

La vocal "a" sempre dur l'accent greu, ex. tronarà, demà.

Les vocals "i", "u", sempre duen l'accent agut, ex. camí, comú.

Les altres vocals "e", "o" presenten més dificultat ja que poden dur els dos tipus d'accent. Com ens aclarirem?. Duen l'accent agut (é, ó), quan presenten el so castellà, ex. tornaré, canó; en els demés casos presenten l'accent greu (è, ò), ex. cafè, apòstol, això. Aquesta regla té unes petites excepcions que obeeixen a la pronúncia mallorquina: així nosaltres hem d'escriure la 3ª persona del present del verb ésser "és" i no "ès", ja que en català la pronúncia correcta de la "e" és la del so castellà, no el neutre que feim a Mallorca. El mateix passa amb altres paraules, (església, telèfon), en aquest darrer cas els mallorquins feim la "e" castellana i toca ser tal com ho fan els catalans, "e oberta" (igual que la "e" que fan a Lloseta o Binissalem), són unes poques paraules.

Parlem com cal.

Les reduccions dels noms propis de persona es fan en català escapçant els principis i mantenint els finals dels mots. Així, Antoni es redueix a Toni, Gabriel a Biel, Bartomeu a Tomeu, Elisabet a Bet o Bel, etc...

No és aconsellable reduir pel principi, tal com fan els castellans.

Així no direm Tere, Rafa, Bartolo, etc...

Vocabulari.

Libreta : plagueta.
cubiertas : forros.
un marco : una vasa.
un pliego: un full de paper
tarea : tasca.
tapete : cobertor de taula.
página : plana de llibre.
tijeras : tisores.
alfileres : agulles de cap.
aguja : agulles de cosir.

Accentuació

La correcta accentuació ens indica, en certa mesura, el grau de coneixement d'una llengua. La bona accentuació prosòdica (en aquella síl·laba que pronunciam amb més força), fa que la nostra lectura sigui correcta. La bona accentuació ortogràfica (en aquella síl·laba on a més de pronunciar la amb més força, també hi posam l'accent ortogràfic, d'acord amb unes regles), fa que també la nostra ortografia sigui correcta.

Accentuació prosòdica.

Segons la seva pronúncia les paraules poden dividir-se en:

a) Agudes: Si duen l'accent prosòdic (més força de veu) a la darrera síl·laba. Ex. paper, cafè, picor.

b) Planes: Si duen l'accent prosòdic a la penúltima síl·laba. Ex. Caràcter, llibre, butxaca.

c) Esdrúixoles i sobreesdrúixoles: Si duen l'accent a partir de la tercera síl·laba del final. Ex. Síl·laba, tònica, Antònia.

Com heureu vist aquesta divisió prosòdica coincideix amb la del castellà. Supòs que us ha cridat l'atenció la paraula "Antònia", l'he presentada com a esdrúixola, en català ho és (An-tò-ni-a). Més endavant veurem el perquè quan parlem del diftong. En castellà és una paraula plana (Antonia) això ens indica que en català el diftong no és igual que en castellà.

La lluna, el temps i el camp.

Octubre:

El Quart Creixent, comença a Capricorn, el dia 8 a la una i 27 m. Temps molt asvalotat.

La lluna plena o vella, comença en Aries a les 21 h. i 7 m. del dia 14. Pluges i temps variable.

El Quart Minvant, comença a Càncer a les 13 h. i 54 m. del dia 21. Borrascades.

La lluna nova, comença en Escorpí el dia 29, diumenge, a les 16 h. i 2 m. Temps estable.

En el mes d'octubre és convenient sembrar tota classe de gra que no s'hagi sembrat en el mes de setembre. S'han de recollir els aglans, anous, magranes, codonys i en general les fruites tardanes. Es poden sembrar cireres, pareres i pomeres. També tulipes, cabeces de francesilles i totes les flors que neixen de cabeces, procurant tenir-les en remull algunes hores abans de sembrar-les. Cal veillar les plantes que estan exposades a rebre els atacs de les formigues, abelles i mosques.

Novembre:

El Quart Creixent comença en Aquari, a les 14 h. i 46 m. del dilluns dia 6. Hi haurà bon temps.

La lluna plena o vella comença en Taure a les 6 h. i 26 m. del dilluns, dia 13. Temps desapacible i plujós.

El Quart Minvant, comença en Lleó, a les 5 h. i 19 m. del dia 20. Vents molt forts del Nordoest.

La lluna nova, comença en Sagitari a les 10 h. i 16 m. Temps de borrasca i vents forts.

Durant el mes de novembre es solen llaurar els camps i les terres que tenen herbes dolentes per tal que tornin néixer. S'han de sembrar les llelugues, els alls i els espinacs. També altres herbes fins que arribin les gelades. Si no plou ni hi ha gelades es pot intentar fer alguns empelts.

El minvant de novembre es bo per tallar arbres, la fusta dels quals s'emprarà per a obrar en els tallers.

Desembre:

El Quart Creixent comença en Peixos a les 21 h. i 1 m. del dimecres, dia 6. Baixaran les temperatures.

La lluna plena o vella, comença en Bessons a les 17 h. i 5 m. del dimarts, dia 12. Temps d'hivern amb grans gelades durant la nit.

El Quart Minvant, comença en Verge a les 0 h. i 29 m. del dia 19. Temps plujós i vents forts.

La lluna nova, comença en Escorpí a les 3 h. i 55 m. del dia 28, dijous, Fred i vents de gran intensitat

COMENÇA L'HIVERN, concretament quan el sol estigui en Capricorní, fet que succeirà a les 21 h. i 58 m. del dia 21 de desembre.

Durant el mes de desembre són poques les obres del camp que es poden fer. Encara es pot sembrar tota classe d'hortalissa per a la primavera. El pagès pot dedicar el temps a fer altres tasques en el camp, recollir el ferratge, fer femers, mullar l'espert i fer cordes, adobar botes i bodegues. També pot fer síquies netes, adobar portells i tancats. Es poden entrecavar els arbres malalts i se'ls posa terra nova i ben femada.

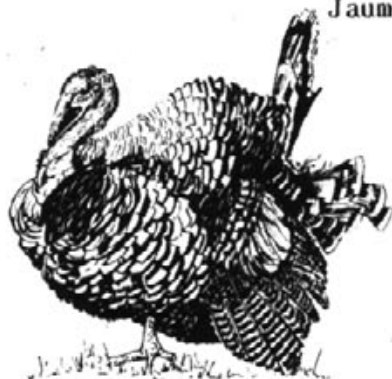
Fets i esdeveniments.

El mes d'Octubre sol ésser el mes més plujós de l'any. No sabem en guany com es portarà, ja que ha plogut molt a finals d'agost i primers de setembre. Les viles i ciutats ja han recobrat la normalitat en haver-se iniciat el curs escolar a tots els nivells. Molts estudiants i professors estan esperant les festes que estan distribuïdes en el calendari.

A Mallorca és temps de fires. A Inca cal tenir present que la primera fira es celebra sempre el diumenge següent a la festa de San Lluç (dia 18 d'octubre), per això la primera fira serà el diumenge, dia 22 d'octubre; la segona, diumenge dia 29 d'octubre; la tercera, diumenge dia 5 de Novembre. El diumenge dia 12, serà la festa de Santa Maria la Major. L'esclator dels Dijous Bo serà enguany, dia 16 de novembre, fira major de Mallorca.

Entre d'altres festes, cal ressaltar: La Mare de Déu del Pilar (12 Octubre), S. Alonso Rodriguez (30 d'Octubre), Festa de tots els Sants (1 de Novembre) els cementeris s'omplen de gent que recorda els seus avantpassats; San Martí (11 de Novembre), farà l'estiuet de San Martí; Dia de la Constitució (6 de desembre) Festa de la Inmaculada (dia 8 de desembre). Ambdues festes, dies 6 i 8 faran possible un cap de setmana molt llarg. Dia 13 de desembre és la festa de Santa Llúcia. Acaba el mes i l'any amb les festes de Nadal i Cap d'any; els mallorquins no podem oblidar la festa de l'Estandard, en memòria de la Conquesta de Mallorca pel Rei En Jaume I, festa que té lloc el dia 31 de desembre.

Jaume Gual Mora.

L ' E S C O L A

Ens retrobam una altra vegada amb vosaltres començant un nou curs. Arriben els nins i l'escola torna a cobrar vida i activitat, obrint les seves portes a tots vosaltres per ajudar-nos i donar-nos idees.

Dues de les professores d'enguany han arribat noves, elles són: Magdalena Lladó Moragues, tutora de preescolar i Angela Martín Prieto, tutora de 3 i 4 desitjam entre totes formar un bon equip i fer funcionar l'escola el millor possible.

Els projectes per aquest nou curs són nombrosos, així com les il·lusions i ganes de fer feina, cosa que volem transmetre als nostres alumnes. Per tot això ens cal, com bé sabeu, la vostra ajuda; heu d'animar i motivar als vostres fills per tal d'aconseguir uns bons resultats.

El nombre de nins matriculats aquest curs és de 71, repartits de la següent manera:

Preescolar 4 anys ----- 5 nins
Preescolar 5 anys ----- 9 nins

Cicle inicial: primer --- 6 nins
segon ---- 9 nins

Cicle mitjà: tercer --- 9 nins
quart ---- 6 nins
cinquè --- 5 nins

Cicle superior: sisè ----12 nins
setè ---- 6 nins
vuitè --- 4 nins

El claustre de professors

TOPONIMIA DOCUMENTADA (8)

CAN SIVELLA. - (Mn.) A l'any 1861 fou venuda aquesta finca per Miquel Bennassar a Jacint Martorell de Son Simó. Confrontava amb terres del comprador i amb camí d'establidors. (ARM. Reg. Hipoteques 263).

CA NA COLOMA. - (Brr.) Al cadastre de 1764 es diu que Bernadí Alorda tenia unes cases novament construïdes a Binjarroi. (AMS). Aquest s'havia casat el 21 de Desembre de 1734 amb Coloma Mateu i des de llavors es coneixia com ca Na Coloma. (AD. I/108/M3).

CAPSADES ses. - (Mn.) A l'any 1495 Blai Colom declarava posseir una sort de terra amb aquest nom. (ACM 740) No hem trobat altra referència d'aquest topònim.

CARDESSAR o COLL DES CARDESSAR. - (Brr.) Nom que indica un lloc poblat de cards. Aquesta finca estava situada al coll que hi ha a la part amunt del camí de Binjarroi a la Font Rafal. El 22 d'Abril de 1372 Bernat Sala de Biniamar vengué la "Garriga lo Cardessar" a Berenguer Delorda de Binjarroi. (ARM-T 14) El 9 d'Abril de 1633 Andreu Mateu la vengué a Mateva Garcia, de Biniamar, dona de B. Reus àlies Cabà, de Biniamar família que encara ho posseix, en que haja canviat de cognom, puix ara son Moranta. A l'any 1729 Bartomeu Reus, àlies Cabà, capbrevà la Tanca de la Font Rafal, el Puig de Suro i el Coll des Cardessar, indicant que estan juntes i a la part amunt del camí a la Font Rafal. (ARM T 55).

CAS BIRRO. - (Mn.) Sobrenom en què era conegut en Pere Joan Morro, segons un document de 1819. (ARM P-265). El 1860 era de Jordi Castell i tenia una extensió de 9 quartons i estava situada al camí d'Almallutx i confrontava amb les finques de Llorenç Armengol i d'Antoni Amengual. (ARM. Reg. Hipoteques 259).

CAS CAPITA. - (Mn.) És una part d'Escorca que havia estat de Jerònia Martorell i després de Bernat Capellà que l'u de Setembre de 1766 la vengué a Antoni Orell. Aquest era capità de la marina mercant, d'aquí l'origen del topònim. (ARM P-237 i P-259).

CAS MISSER. - (BTX) És una part de Binjatzent de Baix. (RPI).

CAS MUSIC. - (Mn) La primera vegada que hem trobat aquest topònim és a l'any 1852 en que Francesc Mateu avata un préstec amb dita finca, que era una part de Can Gallina. (ARM. Reg. Hipoteques 258). A l'any 1856 era de Joana Aina Vallori. (ARM Reg. Hipoteques 268).

CAS SABATERET. - (Brr.) Part de Son Patró que pertanyé a Bernat Mateu sabater d'ofici i conegut amb el sobrenom "es Sabataret". A l'any 1746 aquesta finca confrontava amb terres de Joan Colom, de Mancor, amb terres de Guillem Moranta i amb les de Joana Mateu, muller d'Antoni Pol àlies Carro. (ARM T 55) Dit Bernat Mateu morí a Selva, on s'havia casat, el 16 de Maig de 1748. (AD I/108/D 6).

CAS VELLACO. - (Mn.) Era una part de Canamunt, que a la gran esllavissada de terra procedent de Binjarroi pel mes de Març de 1721, resultà molt mal mes, quedant el que era un fondal convertit en terres altes. Des de llavors fou conegut per "lo l'enderrocat" fins que el 28 de Desembre de 1749 la dona i el fill de Joan Mateu ho vengueren a Miquel Caimari, àlies Vellaco, natural de Selva però habitant del lloc de Massanella. En aquesta data confrontava amb camí de Binjarroi, terres de Josep Amengual de Son Collell, terres de Francesc Mateu, àlies Reixach, i amb Son Cero dels hereus d'Antoni Cirerols (ARM P 222) Dit comprador hi construí un molí fariner d'aigua, aprofitant les escurrialles de la font de Binjarroi que funcionà fins al començament del segle actual, regentat per l'amo en Jaume Pou que per haverhi viscut era conegut amb el sobrenom des Vellaco. A l'any 1856 la terra, casa i molí eren propietat de Montserrat, fill de Montserrat Fontanet i de Isabel Alorda. (ARM. Reg. Hipoteques 259).

Gabriel Fiol

Fons documentals:

ACM: Arxiu Capitular

AD : Arxiu Diocesà

ARM: Arxiu del Regne de Mallorca RPI:
Registre de Propietat d'Inca.

MARIA LLULL ROSSELLO, " M o n a n a "

Quan arribàrem a Can Monà trobàrem un rotllada de gent que seia defora, a la placeta, entre Can Biel Gallineta i Can Monà. No sé què va pensar el meu acompanyant, el bon amic Biel Fiol, a mi aquella imatge em va evocar records de la meua infantesa. Era normal que, jugant pel carrer, topàssim amb aquells rotllos de dones enquescades amb un adreç de taula o un llençol, enganxats a un tambor que feien descansar damunt dels seus genolls. Així era també a Can Monà temps enrera. Avui pareixia el mateix però sense tambors, avui era més bé una tertulia de veïnats, passant la tarda a la fresca.

Madò Maria es va aixecar, va sortir al nostre encontre. Entràrem a ca seva i acomodats als seients encetàrem la conversa.

Quants anys teniu, Madò Maria?
Ja n'he complits setanta nou. Vaig néixer l'any 1911.

A quina casa de Mancor vàreu néixer?

Crec que era aquí, veïnat de Can Miquel d'Escorca, a Ca Na Bàrbara, allà on hi havia telèfons.

Quants germans éreu a ca vostra?

Deu i jo onze. Jo era sa que feia vuit, en tenc tres més darre-ra. Erem sis germanes i cinc germans.

Com se'ls apanyaven els vostres pares per mantenir tants de fills, quin era el seu treball?

Mon pare de dia feia de picapadrer i llavors, el vespre, feia

de barber, era es barber des poble. Ma mare en tenia prou en cuidar els infants.

El vostre germà Pep va continuar la feina del vostre pare?

Sí. A mon pare li deien "es saboner"; també es meu germà va rebre es malnom de "Pep Saboner". Ell era es major des mascles i sa meua germana Francesca, en pau descans, era sa major. Teniem sa barberia aquí on ara viu sa meua germana Tonina.

Podem dir que no hi ha temps que no torn. Ara també a Mancor només hi ha una barberia de vespre.

Vàreu anar molts anys a escola?

Jo vaig venir aquí, a Can Monà, a setze mesos. Vaig començar a anar a escola i vaig anar-hi fins als deu anys. Es meus mestres foren ses monques i sa mestra Sintes.

Aquí, damunt ca vostra també va haver-hi una escola?

Sí. Hi han fet escola es mestre Cavaller, es Misser, també es senyor des Forn (es Serqent des Forn). Quan jo vaig venir aquí, als setze mesos, ja hi havia aquesta escola. Havia sentit dir que abans de néixer jo hi havia un mestre que deien en "Cobrassada".

De la vostra escola de Ca Ses Monges, quins records en teniu?

Record a Sor Verònica, Sor Matilde, Sor Agustina. Vaig anar fins a setze anys amb elles i llavor vaig anar dos anys a ca sa Mestra, amb sa Mestra Sintes damunt allà on ara és Can Tomeu Perruquer.

Quin any vos casàreu?

Era l'any 1931, encara no tenia 20 anys.

Vàreu tenir una filla, na Joanna, que ja ha mort. Quants anys tendria ara ella?

Ara en tendria cinquanta-set.

De tots els vostres germans,

Ferrà". A totes les ensenyàvem.

Quantes dones feien feina a ca vostra en el moment en què hi havia més gent treballant?

Devers desset.

Per qui treballàveu, qui vos encarregava la feina?

Feia feina per una senyora de Palma que tenia per nom Antonia Pujol. Anava jo a cercar sa feina a ca seva, adreços de taula, de llit, etc... i els fèiem.

Com cobraveu la feina?

Anàvem a tant s'hora. De tot d'una la cobràvem a 1'50 ptes., tres, un duro, sis ptes., etc... Elles posaven es preu, tantes hores tants doblers. Jo després hi tenia un percentatge de quany.

quants en queden de vius?

Només quedam quatre germanes, Na Tonina, jo que som sa segona, Na Margalida i Na Magdalena que és sa carrera.

Deixàreu d'anar a escola i ben aviat vos casàreu?

Si. Als devuit anys vaig deixar s'escola i estava per complir els vint anys quan em vaig casar.

Després de casada ja començàreu la feina del brodar?

No. A s'escola vaig aprendre tota classe del que llavors es deia "labores" (fer calça, fer randa, brodar, senyar de creueta), tot això ho vaig aprendre a Ca Ses Monges. Més endavant, quan sa nina ja tenia dotze anys, no podia anar a fer feina. Vaig dir a Na Maria de ca sa tia Paula si la volia per ensenyar-la a brodar. Hi va començar. Però més endavant, degut a que li era molt costós a Na Joana pujar a ca sa tia, que vivien a sa plaça de s'Ajuntament al pis de Son Lluç, na Maria em digué que tenia un adreç de taula i ja que jo sabia brodar, podiem fer-la a ca meva i així sa nina no hauria de pujar s'escala.

Fou així com iniciàreu aquell petit taller?

Si. Mos posàrem a brodar. Va venir Na Damiana de Can Regidor, llavors N'Antònia Tiveta venqué per si volia sa seva nina a brodar ja que s'havia de desplaçar a Selva per aprendre'n. Després va venir Na Teresa "des Morers" per na Damiana. Na Pereta de "Cas Ferrer" per Na Teresa, llavors Na Lluïsa i na Cristina. Després sa de Can Palou, una de Ca sa Taparera... érem dotze o quinze; na Teresa de "Cas Fuster" na "Moreneta", na Catalina de "Can

Quin tipus de brodats fèieu?

Adreços de taula, de llit. Tot fet a mà. Fèiem distints punts, de perfil, "rixolié" (era foradat), fulles plenes, fulles buides, etc..

A Mancor hi va viure una monja que li deien Sor Irene i diuen que en sabia molt de brodar. Què en recordau, vos?

Si, en sabia molt. A vegades hi anàvem i parlàvem de brodats. Va fer aquella capa de processó, que

dur en Cor de Jesús darrera (capa pluvia blanca), també va fer es veu de la Mare de Déu de Pasqua.

Quan era el temps de collir olives, deixaven de venir a brodar les al·lotes per anar a collir oliva?

Segons es' temps. A sa meua época ja s'havia perdut un poc es collir oliva. Per això no hi anaven; s'estimaven més brodar.

A més del vostre, podem dir, taller de brodat, n'hi havia d'altres a Mancor, quins eren?

Si, n'hi havia més. Ca S'Hereva, Ca Maria Paula (hi anava na Maria "Pipa", Na Moreneta, Na Balasera) i Ca S'Hereva hi havia moltes al·lotes.

Ses brodadores tenien una patrona?

Si, era Santa Bàrbara, protectora de sa vista. Cada any, aquest dia anaven al Santuari a celebrar sa festa. Per altra part, també una brodadora feia festa, ho celebraven a sa feina con una cosa familiar.

Avui, madò Maria, que viviu acompanyada dels vostres familiars, morts ja el vostre espòs, Tomeu, i la vostra filla, Joana, com és un dia normal en la vostra vida quotidiana?

M'aixec molt tard, perquè també me'n vaig a dormir molt tard. Quan m'aixec faig ses meves feines i em pos a mirar sa pel·lícula.

Surt a passejar, vaig a jugar al Casal de Cultura i a vegades al Bingo. Vaig a totes ses excursions que puc de sa Tercera Edat.

Quina és la vostra opinió del món d'avui?

El món ha canviat molt i nos hem hagut d'adaptar a tot el que ha vengut. Perquè un temps donar una besada era un pecat i ara qui més qui manco se la dóna. Mancor mateix ha canviat molt. Jo record que es meu padri m'enviava a comprar tabac a Ca Na Jeroni de "S'Estany", veïnal de Can Coleta, me'n duia en Felip Gallineta de sa mà perquè no volien que me n'anàs tota sola i encara no festajava ni sabia on era es meu "novio".

Abans de deixar Madò Maria, encara recordàvem el nostre passat mirant i remirant distintes fotografies que ella té ben servades dins d'una capsa de fil de brodar. Els veïnats, que abans seien a la fresca, ja no hi eren, s'havia fet tard i era hora de sopar. Retornàrem a casa pensant i analitzant el contingut d'aquella agradable conversa.

Jaume Gual Mora.

Presentam com sempre l'estudi comparatiu amb els tres darrers anys, durant aquests tres mesos.

	Mínima mitja	Màxima mitja	Mínima mes dia °c	Màxima mes dia °c
Juliol				
1986	18,9	30,4	16 14	31 35
1987	21,1	31,8	31 18	7 35
1988	21,3	31,5	16 18	29 37
1989	22,5	33,2	3 20	20 36
Agost				
1986	21,2	32,-	13 20	22 35
1987	22,1	32,8	1 19	15 38
1988	22,2	32,3	22 20	3 36
1989	23,-	33,-	29 21	23 35
Setembre				
1986	18,3	27,9	29 14	16 34
1987	21,7	32,-	29 18	21 35
1988	17,4	27,1	16 12	6 34
1989	17,8	25,9	30 15	17 30

TEMPERATURES : PLUGES

Avui vos presentam les pluges registrades a Mancor desde el gener 1986.

	1986	1987	1988	1989
GENER	113	259	68	14
FEBRER	101	155	11	53
MARÇ	28	36	44	39
ABRIL	83	24	123	85
MAIG	11	41	83	92
JUNY	11	1	80	4
JULIOL	64	25	2	2
AGOST	1	0	11	14
SETEMBRE	171	57	79	172
OCTUBRE	170	60	20	
NOVEMBRE	123	189	54	
DESEMBRE	107	116	65	

983 963 640

Miquel Saurina Vallori.

Ses Gloses

En Tomeu Sinavé

A MANCOR

Mancor és un poble petit que està dins sa muntanya, un poble de molta manya, un personal molt unit.

Mancorins, sa nostra vila encara no visquem aquí és, m'atrevesc a dir, de Mallorca sa més tranquil.la.comptau amb mi nit i dia.

Poble de poques rancors, ens agrada sa unió demanem a es Senyor, que mos assisteixin raons.

El vint-i-cinc es feu vila, té uns nou-cents habitants que 'viven com a germans, lo que dic no és cap mentida.

Abans érem selvatgins, ara som independents amb ells ens mostram ses dents ja ve des nostres padrins.

Patró Sant Joan Baptista vetla per tots nit i dia i també Santa Llúcia perquè ens conservi sa vista.

Santa Llúcia estimada sou pes poble de Mancor, vos donam prova d'això en es nostre cor tancada.

Igual a es nostre patró es dia de Sant Joan quasi tots ens replagam per venir a adorar-lo.

Per Mancor desitjaria que no falt salut ni pau, si per res mos necessitau, si per res mos necessitau, la.comptau amb mi nit i dia.

Vaig néixer dins sa muntanya com un cabrit muntanyol i em som desfet tot sol per fer sa meva campanya.

Jo som un glosadoret de poca categoria tenc una gran alegria d'haver nat a llogaret.

Fill d'en Guillem Fonollar i na Maria sinavera es meu cor es desespera, de no poder-los contemplar.

Vaig néixer l'any vint-i-u per cert dia set de març, ben nuet i ben descalç en poc pel i res que dur.

Un dia vuit de febrer em vaig casar amb Na Catalina el setanta-dos la ma divina per sempre la s'endugué.

Amb dos fills i dues filles a mi viudo em deixà i d'aleshores ençà, no conec les alegries.

Era dia deu de març a les onze des matí que per a sempre es despedí dient al cel m'en vaig.

A Sineu som es carter a Inca som es jurat per ses Monges es donat me diuen es sinevé.

Ara em despediré de tothom amb cortesia si m'heu de menester cap dia, veniu que vos serviré.

Per avui es sa darrera voldria haver-vos agradat, en tot vosaltres ha estat es fill de sa sinevera.

Qué saben els turistes que nosaltres hem oblidat?

Cada any, milions de persones de tot el món vénen a descansar a les Balears. Cada any, dels innumerables destins que els ofereixen per les seves vacances, milions de persones en trien les nostres illes.

Tantes persones no poden anar errades. Especialment quan comprovam que en molts de casos la primera visita que fan no és la darrera.

Nosaltres, els habitants de les Illes, vivim a un paradís, un petit prodigi preciós i sensual, que moltes vegades deixam passar inadvertit. Hem nascut aquí, vivim aquí i ens falta l'objectivitat dels nostres afortunats visitants. Passam 365 dies l'any a aquest petit paradís però, en sabem treure profit d'aquest privilegi?

Quan va ésser la darrera vegada que va explorar la ro-

màntica bellesa de les nostres muntanyes o el serè dolçor dels nostres paratges? I que va en-saborir les delícies gastronòmiques i panoràmiques d'un poble d'aquí a prop? I que passà un cap de setmana gaudint còmodament de l'hospitalitat d'un hotel allunyat, a l'altra punta de l'illa o a una altra de les illes germanes?

Observi tot això que l'enrevolta. Podria

anar a qualche lloc que superàs la bellesa i la experiència hotelera de les Balears? El seu millor patrimoni és aquest, onsevu-lla que miri. Surti i aprofiti-se'n.

Gaudeixi de les seves Illes.

Conselleria de Turisme del Govern Balear

Balears, la gran evasión.

L'ESPLAI

I EL VAIXELL NO S'ENFONSA

Tothom ho sap. L'Esplai torna de nou amb vosaltres, per estar amb els vostres fills, els nins mancorins, tot l'hivern, per riure i jugar, dançar i cantar, fer excursions i manuals, i qualche acampada, si fan bonda. En fi, a passar-ho bé.

Passaren les vacances i, com ve el fred i amb ell es torna a la rutina diària de l'hivern, hem decidit posar de nou els motors en marxa, obrir les portes i deixar que l'esperit dels nins torni, altre cop, a omplir els nostres dissabtes. Perquè ens agrada.

I quan començam? Ara vos ho direm: QUI, QUAN I ON.

Primer de tot hem de dir que els qui començam, molt abans que els nins, som els monitors, preparant tot el curs i intentant fer cada any noves activitats, i que surtin divertides i entretingudes, a l'hora fàcils. No volem caure dins la rutina.

Bé, idò després de tot un estiu de vacances, descansant, tornam amb les bateries carregades, després d'aquestes vacances tan morescudes que hem passat, sobretot després del campament d'estiu que férem i del qual vos parlam més endavant. Tornam, però no tots. Alguns amb els que féiem equip l'any passat, s'han quedat pel camí. Però, a més dels que quedam, n'entren de nous... i el vaixell no s'enfonsa. El sabrem dur endavant, aquest curs.

El nou equip de l'Esplai duu esperit jove, i fresc, com un vent que bufa suaument, però que refresca. Gent nova que, amb molta energia, comença enguany. Duen molta il·lusió, ganes de fer feina, molt dinamisme i, sobretot, desitgen estar amb els vostres fills.

L'altre punt és quan començam. Bé, idò, després d'haver matriculat els nins, si tot va bé, començarem el dia 21, d'octubre, és clar, més o manco com cada any. I ens veurem els dissabtes horabaixa, però, ¡això és nou! on ens veurem si que canvia. Enguany tenim un nou local, per estrenar, molt net (i esperem que hi duri molt de temps net). Totes les mares que varen venir a fer les matricules ho han pogut veure.

Estarem en els baixos del Casal de Cultura.

Bé, idò, ara que ja saben dates i llocs sobre l'Esplai segur que els vostres fills dessitgen començar. Serà un curs nou, i deferent. Tots ho són. Aquest curs, com podreu veure, hi haurà molts de canvis: monitors, locals, perspectives,... Però el que, ben de segur no haurà canviat, seran els nins. Al manco no ho esperam perquè, encara que els nins siguin un poc truiosos, és el seu natural. Com serien, si fossin d'una altra manera?.

Bé, passat estiu, i passant ja a un altre tema, hem de destacar el campament que vàrem fer a La Comuna de Lloret de Vista Alegre. Tots, petits i grans. No estàvem tots els que èrem, però els que hi èrem ens ho passàrem molt bé. El sistema de dormir en tendes

de campanya els encantà. Volem intentar repetir-ho l'any que ve, això de les tendes. Ja ho veurem!.

En quant a queixes, ja podeu suposar que n'hi hagué. Ja es sap, amb els nins. No tot els va agradar. Dirigint-nos a les mares, i per si vos serveix de consol, no fou tant sols el vostre fill qui arribà a casa, després del campament, i es queixà de l'aigua o del menjar. Pareix esser que no foren del gust de la concurrència però, que hi farem! Això també ho volem millorar.

El que sí agradà, i es convertí en la distracció màxima per a tots, petits

i grans, fou la piscina, molt refrescant en aquells dies de tanta calor. Fou l'activitat preferida per a tots i el millor moment del dia. Era un goig veure'ls nedar, perquè no es molestaven i ca més ens va sorprendre veure als petits nedant com a peixos. I els grans varen fer molta bonda, a l'aigua.

També la platja els agradà moltíssim. Anàrem a nedar al Trenc, amb la bossa dels entrepans i moltes ganes de nedar. Si el viatge d'anada fou molt curt per a tots, mentres reien i xerravem, a l'hora de tornar tots volien quedar a l'arena daurada, el sol i l'aigua tan clara que hi havia. S'ho passaren molt bé. Creim que fou un dels millors dies.

Però la setmana a Llorito s'acabà, i tornàrem a Mancor. Tots teniem ganes de veure el nostre poble i els nostres pares, però més d'un hauria quedat allà una altra setmana. El Campament arribà al seu fi i tots ens despedirem de les tendes, aquelles tendes a les que els monitors havíem posat noms: Can Pusseta Musivilla de rialles, can Trui, Els Escopeters....

I ara, amb el començament del fred tornam de nou a l'Esplai, amb un nou curs, uns nous monitors i uns nous locals. A tots, petits i grans, vos esperam a l'Esplai. SIAU BENVINGUTS. I gràcies a tots per la vostra confiança.

Un Grup de Monitors

ELS LLINATGES DELS MANCORINS (7).

CAPELLA. Sacerdot que serveix una capella i per extensió qualsevol eclesiàstic. El primer mancorí que hem trobat portant aquest llinatge fou Jaume, nat el 26 de Desembre de 1799, fill d'Antoni Capellà, natural de Marratxí i de Catalina Pou de Mancor. (AD I/60/B 5).

CAPO. - Del Substantiu "capone", gall castrat. El 7 de Desembre de 1699 batiaren Antoni Josep fill d'Antoni Capo i de Magdalena Moranta, nat a Mancor. (AD I/108/B 10).

CARBONELL. - Derivat diminutiu de carbó. El primer que hem trobat nat a Mancor amb aquest llinatge és Isabel, filla d'Antoni Carbonell i de Catalina Martorell, batiada el 2 d'Abril de 1662 (AD I/108/B 8). Ja dins el present segle, el 30 de Juny de 1922, batiaren Eleonor, filla de Joan Carbonell de Sa Pobra i de Magdalena Martí de Mancor. (AD Bap. Manc.).

CARDONA. - Nom d'una ciutat catalana a la comarca de Bages, famosa per la seva muntanya de sal. Un dels qui primer, després de la conquesta catalana, s'establiren a Massanella, ja que per l'Agost de 1242 Ramón de Cardona rebé la meitat de l'honor que Arnau Suau havia rebut del Paborde de Tarragona, senyor alodial d'aquella alqueria. (ARM Prot. 342). El dia 6 de les idus de Desembre de 1338 encara es cita com a confrontant l'honor de Bernat de Cardona, a la mateixa alqueria. (ARM T-5).

CASILLAS. - Llinatge recentment introduït a Mancor per Pere Casillas Barrante natural de Villanueva de la Serena, de la comunitat Autònoma d'Extremadura, essent Joan Pere, fill seu i de Pereta Fontanet Martorell el primer que el portà. Nasqué el 14 d'Abril de 1970 (RCMV).

CASSADOR. - Nom del qui dedica a la caça. A l'any 1404 hi ha un Guillem Cassador propietari d'una peça de terra a Mancor (ARM RP 2006).

CASTELL. - En els temps feudals casa o conjunt d'edificis fortificats. A Mancor segons el cadastre de 1594 hi ha

un propietari amb aquest nom, propietat que es dividí entre diversos fills de la mateixa família, essent tres al cadastre de 1764. Dita família ha donat nom al topònim encara viu de Can Castell, a la costa de Santa Llúcia. (AMS).

CASTELLS. - Forma plural del llinatge anterior. Maria Isabel, nada el 7 de Maig de 1981, filla de Joan B. Castells, de Palma, i de Maria del Carme Valdivielso, natural de Barcelona, fou la primera mancorina amb aquest cognom. (RCMV).

CATALA. - Natural de Catalunya. El 5 de Desembre de 1353 fou subhastada una alqueria que tenia a Biniarroi En Guillem Català i que comprà Guillem Benages. (ARM T-9). A l'any 1404 hi ha Jaume Català que poseïx terres a Mancor (ARM RP 2006). Modernament tornà aquest llinatge al nostre poble, on encara hi subsisteix, amb Jaume Batiat l'onze d'octubre de 1917, fill de Jaume Català de Lloseta, i de Francesca Martorell, de Mancor. (AD.Bap.Man.).

CATLAR. - (Escrit segons l'època Des Catlar, Des Castllar, Des Callar, Dezcallar). La persistència de la contracció des indica clarament una procedència que pot ésser de la vila del Catllar de conflent o d'altra amb aquest nom del camp de Tarragona. També podia ésser del castell del Catllar a la vila de Villalonga del Ter, ubicada a la comarca catalana del Ripollès. Segons Bover, Ponç Des Catllar era privat íntim del Rei Pere III d'Aragó i del seu fill Alfons III d'Aragó a qui acompanyà a la presa de Mallorca el seu oncle Jaume II el 1285 i a la conquesta de Menorca als musulmans de 1287. Al tornar a Mallorca comprà grans propietats. En efecte, a l'any 1300 ja apareix en P. des Catlar com habitant i propietari de Massanella. (ARM. T-1). A l'any 1343, entre els diputats de la vila de Selva que juraren obediència a Pere IV d'Aragó hi figurava Pere des Catlar (Campaner pag. 53) segons un document datat el 15 de Març de 1394, es parla d'en Pere Catlar ciutadà de Mallorca, és a dir habitant de Ciutat

però abans habitant de Massanella. (ARM T-20) El 1442 Alfons el Magnànim donà a Pere Des Catllar el títol de "Senyor de la Bossa de l'Or" que comportava una renda de 2.000 florins anuals que proporcionava la seca de Mallorca. Com escriguérem al nº 2 de la revista "MONTAURA", l'hereu d'aquesta família, anteposa el llinatge Abri com explicàrem al descriure aquest cognom. A l'any 1563 ja apareix en la forma Dezcallar o Abri-Dezcallar que ha perdurat fins els nostres dies. El 4 d'Octubre de 1817 el Rei Ferran VII o-torgà el títol de Marqués del Palmer a

Jordi Abri-Dezcallar i Santandreu. Recordem que dit senyor fou enterrat a l'església de Mancor.

Gabriel Fiol Maleu

Fons documentals:

- A D.- Arxiu Diocesà
- A M S.- Arxiu Municipal de Selva
- A R M.- Arxiu del Regne de Mallorca
- Bover.- Nobiliario Mallorquin
- Campaner.- Cronicon maioricense
- R C M V.- Registre Civil de Mancor.

ESGLÉSIA LOCAL

DESIGS EN COMENÇAR EL CURS 89-90

- Voldria que la nostra parròquia fos una autèntica comunitat dels qui creuen en Jesús i que estigués en una actitud permanent de conversió i d'altor.
- Voldria una parròquia, comunitat de fe, d'esperança i d'amor. No un conglomerat d'individus batiats ni una mera "estació de serveis religiosos".
- Voldria una comunitat de grups de persones, que amb un gran respecte i comprensió en les diverses maneres de ser, es reuneixen per deixar-se a comprendre les seves exigències i per a comprometer-se mútuament a ser testimonis feals d'aquesta mateixa Paraula enmig del món.
- Voldria que quan ens reunim per celebrar l'Eucaristia i els altres sacraments, aquests fossin una expressió de la nostra manera de viure en conversió i amor.
- Voldria que la vivència de la fraternitat evangèlica ajudàs a la transformació de l'home i de la societat.
- Voldria que les persones de la comunitat parroquial passassin:

* Del Culte al jo, a la devoció per la germanor i la comunitat.

- * De la incomunicació de pensaments i sentiments, a l'obertura i a la receptivitat envers els altres.
- * De l'egoisme de conservar lo que és meu, a la generositat de compartir-ho tot.
- * De l'enemistat, l'enveja, el recel i la confrontació, a l'aproximació, l'estimació i la confiança demostrada als germans.
- * De l'amarçor de la crítica sistemàtica, a la correcció paterna ponderada i amable.
- * Del protagonisme personal, al servei callat i desaparegut.
- * De la pressa per l'èxit, a la paciència del sembrador i a la gratuïtat en el servei.

Bartomeu Fons.

CONCEPTE I TENDENCIA ACTUAL DELS SERVEIS SOCIALS.

Sense ànim de prescindir de moltes i divergents definicions, volem fer nostre en aquest escrit, la que concep els serveis socials en el sentit més ample i entén que els serveis socials engloben tots aquells camps que tenen relació amb la realització dels homes dins la societat, com són ensenyament, cultura, sanitat, seguretat social, habitatge, urbanisme, etc. considerats tots ells com a serveis de benestar.

Es considera que els serveis socials són la part dels serveis de benestar tendents a "afavorir el total desenvolupament de la persona dins la societat i a prevenir-ne les causes determinants de la marginació, tot promovent-ne la integració social".

Han d'esser alhora, aquest conjunt de serveis necessaris per ajudar als grups socials i a les persones a resoldre els seus handicaps, però també han de tendir a crear i a conquerir uns recursos adequats per millorar la qualitat de vida de tots els ciutadans.

A més, els hem d'entendre no solament com el conjunt de tècniques, activitats i serveis destinats a solucionar un conjunt molt divers de situacions (handicaps, marginació, promoció social...), sinó també com un instrument per analitzar les causes materials i socials d'aquestes mateixes situacions i apuntar-ne si cal, algunes solucions.

A partir de la Constitució del 78 els serveis socials constitueixen un dret per a tots els ciutadans i un deure públic de les Administracions. D'aquí que en els darrers anys s'hagin elaborat diferents normatives: Estatuts d'Autonomia (on s'atribueix a les Comunitats Autònomes la competència en matèria d'assistència social); Llei de Bases de Règim Local (on s'estableix el dret d'intervenir, en aquesta matèria als municipis i províncies); Llei d'Acció Social de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (on s'especifica la responsabilitat política de serveis socials i assistència social del Govern Balear, els Consells Insulars i els Ajuntaments).

Concebre els serveis socials com a Serveis públics implica reconèixer l'obligació de la societat i de l'Estat, no solament a prestar serveis al qui els necessita, sinó de preveure qui en necessitarà, en funció de la situació econòmica i política previsible. Igualment, que els serveis socials siguin accessibles a tothom ha d'implicar que el fet de servir-se'n sigui considerat com un dret que no comporta cap estigma social.

Per fer efectiu aquest dret només hi ha un camí; la planificació i territorialització dels mateixos serveis socials, cercant alhora, la descentralització, l'homogeneïtat, la integració i sobretot, la igualtat en la distribució dels equipaments socials.

Tots aquests principis responen a la finalitat dels serveis d'atenció primària, serveis bàsics que preten els Ajuntaments, assenyalats a la Llei d'Acció Social.

El servei d'atenció social primària parteix del concepte integral de l'home, i per tant del concepte integral de l'atenció a aquest, concebut com una mitat a través d'un procés continuu d'accions socials integrades de: promoció, prevenció, assistència i reinserció de les problemàtiques socials dirigides als individus, als grups i a la comunitat.

Un servei per l'atenció social de tots els veïns del municipi i és la via d'entrada del conjunt dels serveis socials, essent les característiques més relevants la seva proximitat física d'on es produeixen els problemes, evitant un desarrelament de la persona del seu entorn personal i social.

Els objectius bàsics són:

- 1) Coneixement de la realitat social i actualització continuada.
- 2) Informació sobre recursos socials, orientació i assessorament sobre problemes psico-socials.

- 3) Informació, assessorament, col·laboració i suport a les Entitats relacionades en matèria d'acció social.
- 4) Complementació d'intervencions especialitzades o secundàries.
- 5) Promoció i creació de nous recursos comunitaris segons les necessitats detectades.
- 6) Formació i educació ciutadana.

María Antònia Crespí Socias.
Assistent Social.

BORDOY MESTRE, M. I. - Farmacia Pl. Mallorca, 9	50 1037
CAJA DE AHORROS Y MONTE DE PIEDAD DE LAS BALEARES - Pl. Mallorca, 10	50 2015
CALZADOS AMER S. A. - Cruz, 9	-50 1925
CALZADOS MANKOS - Nueva, 10	-50 1383
CALZADOS MARMA S. A. - Fáb. Calz. Dtor. G. Ulla, 15	50 1829
CAMPOMAR MOYA, J. M. - Vileta, 1	50 2298
CANALS ABRINES, J. - Colom, s/n	50 5339
» CANAVES, A. - Parroco Femenias, 27	50 3291
» CANAVES, A. - Salvador Beltran, 9	50 3774
» MAIRATA, C. - Salvador Beltran, 11	50 0904
CANELLAS JULIA, C. - Metge Josep Mateu, 10	50 4986
CASA DE EJERCICIOS SANTA LUCIA Afueras, s/n	50 1877
CASILLAS BARRANTE, P. - Torichax, 12	50 2219
CASTELLS MARQUES, J. B. Maestro Manuel Caballer, 2	50 4539
CATALA GUAL, J. - Salvador Beltran, 15	88 0755
CAYUELA VILLANUEVA, S. Salvador Beltran, S/N	50 5181
COLEGIO PUBLICO MANCOR DEL VALLE Salvador Beltran, s/n	50 5991
COLOM AMENGUAL, J. - Massanella, 7	50 5336
» COLOM, M. - Pl. Ayuntamiento, 4	50 4486
» FEMENIAS, M. - Massanella, 5	50 3429
COLL MARTORELL, B. - Salvador Beltran, 37	50 4407
» MORAGUES, I. - Predio Massanella, s/n	50 1927
» MUNAR, G. - Doctor José Mateu, 3	50 5286
» MUNAR, I. - Plaza D'alt, 10	50 4822
» MUNAR, J. - Maestra Margarita Sintés, s/n	50 2218
» MUNAR, L. - Comest. - Jose Antonio, 5	50 5116
» MUNAR, M. - Pz. Jose Antonio, 7	50 1925
» POU, G. - Masanella, s/n	50 5074
» VALCANERAS, J. - Sta. Lucia, 3	50 4968
DARDER MATEU, G. - Padre Simon Reines, 15	50 5184
DAUM, T. - Sa Murada, 7	50 1928
DOLS MATEU, J. M. - Metge Jusep Mateu, 8	50 2194
ESTEBAN ALVAREZ, G. - Vileta, 4	50 3597
ESTRANY CANUDAS, J. - Massanella, 16	50 3261
» VICENS, J. - Ctra. Inca, Km. 3	50 1921
FERNANDEZ MENENDEZ, J. R. - Biniarroig, s/n	50 0075
FERNANDEZ-VENTURA ALVAREZ, J. V. Margarita Sintés, 5	50 4553
FIOL MATEU, G. - Pz. Concordia, 14	50 3556
FONTANET MARTORELL, J. - G. Goded, 3	50 2329
» MARTORELL, L. - Estanco - Pz. Baix, 7	50 1780
» MARTORELL, T. - Obispo Nadal, 10	50 0670
» VICENS, M. - Vileta, 3	50 5235
FRONTERA MARTORELL, J. - G. Goded, 6	50 1039
GELABERT SAMPOL, A. - Sa Murada, 2	50 5240
GINESTRA MARCE, A. - Montaura, 2	50 3596
GOST PUJOL, J. - Turixan, 10	50 5284
» PUJOL, J. J. - Tall. Ch. Pint. - Turixant, 5	50 4964
GRAU MARTORELL, J. - Fáb. Calz. Massanella, 19	50 1876
GRIVEL, E. - Se Murada, 4	88 0011
GRUNDER, HANS HEINRICH Bartomeu Reus, 18	50 4960
GUAL ARROM, J. - San Juan, 10	50 4227
» ARROM, R. - Colomer, 10	50 5086
» COLL, B. - Salvador Beltran, 31	50 4505
» FIOL, B. - Des Fang, 6	50 3675
» JAUME, J. - Margarita Sintés, 3	50 4650
» JAUME, M. - Colomer, s/n	50 4936
» MARTORELL, M. - Sta. Lucia, 4	50 5084
» MORA, B. - Pz. Francisco Darder, 3	50 4970
» MOYER, J. - Afueras, s/n	50 4483
» MOYER, J. - Biniatzen, 5	50 5469
» POU, J. - Des Fang, 8	88 0757
» REYNES, B. - Pl. España, 3	50 4036
» SOLIVELLAS, J. - Montaura, 6	88 0705
GULLIVER, P. - Santa Llucia, 28	50 1924
HORRACH ARROM, G. - Colomer, 10	50 4920
JANER MATEU, M. - Son Simo, 4	88 1003
JARAS, R. N. - Montaura, 18	50 5034

Mancor de la Vall

ABRINES ESCALAS, M. - Plaza D'alt, 2	50 4863
» REYNES, L. - Turixant, 4	88 0700
AGUSTI ALVAREZ, T. - Cuesta, 5	50 5478
ALBA COLOM, M. Av. Dos D'Abril Mil Nov. Vcinco., 15	50 4435
» MAIRATA, J. - Massanella, 23	50 5183
» ROTGER, J. - Turixant, 14	50 3595
ALONSO JARA, H. Av. Dos D'Abril Mil Nov. Vcinco., 3	50 0538
ALORDA MARTORELL, G. - Massanella, 16	50 4404
» MARTORELL, M. - Nueva, 2	50 5134
ALVAREZ JIMENEZ, J. - Nueva, 6	50 5767
AMENGUAL MATEU, G. - Mstro. Obras Pl. España, 4	50 1922
» REINES, J. - Nueva, 9	50 4784
» SAMPOL, J. - Bartomeu Reus, 13	50 5236
AMER ALORDA, G. - Padre Simón Reynés, 9	50 4487
» ALORDA, J. - Salvador Beltran, 10	50 5970
» ALORDA, P. - Sa Canaleta, 6	50 5035
» ALORDA, P. - Fáb. Calz. - Creu, 9	50 1925
» ALORDA, V. - Salvador Beltran, 11	50 5358
ARROM MARTORELL, F. - Biniaxen, 1	50 3620
» MARTORELL, J. - Salvador Beltran, s/n	50 5433
» MARTORELL, P. - Biniarroig, 19	50 2297
» MARTORELL, R. - Biniachent, 11	50 2540
AYUNTAMIENTO - Pl. Ayuntamiento, 1	*50 1776
AYUNTAMIENTO DE MANCOR DEL VALLE Consultº Méd. - Montaura, s/n	50 4865
BAEZ FERNANDEZ, M. - Mayor, 8	88 0880
BALAGUER VICENS, L. - Mstro. Obras Salvador Beltran, 23	50 1934
BAR C'AN BERNAT - Cafeteria - Plaza Concordia, 5	-50 5765
BARCELO GAYA, B. - Méd. - Mestre Caballer, 5	50 5066
BELTRAN COMAS, P. - Turichant, 15	50 2220
» GARCIA-RUIZ, A. Carretera de Mancor del Valle a Caimari, s/n	50 5353
BELLAS LAPRESTA, J. - Sa Canaleta, 5	88 0704
BERNAL VILLORIA, A. - Vileta, 8	50 5573
BERSABE GALVE, M. - Montaura, 24	88 0703
BLAIR, J. A. - Son Tomeu, 19	50 3551
BLAIR, JAMES ANTHONY - Son Tomeu, 17	50 5137
BONAFE ALBA, B. - Camino de Massanella, s/n	50 5038

JAUME MAYOL, M. - Vileta, 6	50 4935	NICOLAU MATEU, A. - Sta. Lucia, 20	50 5726
JOFRE OLIVER, B. - Celome, 10	50 5187	PALACIOS, GEORGE - Vileta, 2	50 5660
KILLANDER, NANCY - Biniaroy, 44	50 3677	PARROQUIA DE SAN JUAN BAUTISTA	
LOPEZ CAMPS, M. - Cuesta, 10	50 4347	G. Goded, 4	50 1828
LLABRES ALCOVER, B.		PERELLO ROCA, J. - Salvador Beltran, 25	50 5927
Camino de Els Rafals, s/n	50 1296	PEREZ PEREZ, M. C. - Masanella, 16	88 1327
LLULL ROSSELLO, A. - Biniarroy, 4	50 5057	PFEFFER, E. F. - Obispo Nadal, 4	88 0754
» ROSSELLO, M. - Biniarroy, 9	50 3461	PICO ENRICH, C. - Des Fang, 17	50 2094
» ROSSELLO, M. - Biniarroy, 11	88 1075	PIERAS POU, S. - Biniatzent, 1	88 0759
» ROSSELLO, M. - San Juan, 8	50 3453	POCOVI MORA, A. - Masanella, 22	50 5502
MAIRATA COCH, M. - Biniarroy, 5	50 4075	» MORRO, L. - Montaura, 16	50 2312
» MATEU, P. - Colomer, 10	50 5085	» POU, G. - Biniarroy, 22	50 3495
MARTI FRONTERA, A. - Pl. España, 5	50 5022	» SERRA, M. - Pz. Concordia, 15	50 3451
» GUAL, A. - Vileta, 10	50 2391	POQUET BOYERAS, F. - G. Franco, 10	50 1830
» MATEU, A. - San Juan, 5	50 4386	POU MARTORELL, A. - Obispo Nadal, 18	50 4827
MARTORELL ALBA, G. - Panad.		» MARTORELL, J. - Mayor, 11	50 0364
Pz. Concordia, 13	50 1778	» MORA, A. - Montaura, 4	50 5333
» CASTELL, F. - Biniarroi, 26	50 2296	» MORA, B. - Sta. Lucia, 17	50 4110
» ESTEBAN, B. - Turixant, 7	50 4554	» PERICAS, B. - Biniarroi, 17	50 5037
» FORNES, G. - Obispo Nadal, 6	50 5856	» RIERA, M. - Nueva, 4	50 5417
» GUAL, C. - San Juan, 13	50 3340	PRATS GARRIGA, J. - Cuesta, 6	50 3324
» MARTORELL, A. - Biniachent, 6	50 3549	QUETGLAS BARCELO, F. - Mayor, 6	50 5056
» MARTORELL, G. - Turixant, 10	50 3546	RAMIS FIOL, B. - Padre Simo Reynès, 15	50 5334
» MARTORELL, J. - Maestra Margarita Sintas, 1	50 5283	RAMON RIERA, J. - Ctra. Inca-Manacor, Km.2'500	50 5261
» MARTORELL, J. - Bar - Pz. Femenias, 22	50 5166	» SEGUI, F. - Obispo Nadal, 11	50 4071
» MARTORELL, M. - Massanella, 16	50 1007	» VALLORI, A. - Camino de Rafals, s/n	50 5136
» MATEU, B. - Comest. - Pz. Concordia, 13	50 5065	» VALLORI, A. - Bar - Pz. Concordia, 5	50 5765
» MATEU, J. - Bartomeu Reus, 8	88 0760	RESTAURANTE TURIXANT XAN JANO	
» MATEU, L. - Turixant, 2	50 1929	- Bartomeu Reus, 22	-50 3292
» MATEU, M. - Sta. Lucia, 26	50 4632	REUS CAMPANER, A. - Simón, 17	50 5467
» MAYOL, J. - Biniarroy, 32	50 4378	REYNES GELABERT, J. - Sant Joan, 20	50 4674
» MOYA, J. - Fáb. Calz. - Oriente, 1	50 2697	» MARTORELL, M. - Biniarroi, 10	50 4938
» ORDINAS, J. - Carniceria - Parroco Femenias, 9	50 5365	REYNES MATEU, C. - Binihexent, 7	50 4286
» PAYERAS, J. - Calzados - Nueva, 10	50 1383	» MATEU, S. - Des Fang, 9	50 4107
» ROSSELLO, J. - Nueva, 23	50 4014	» SAMPOL, M.	
» SAMPOL, F. - Salvador Beltran, 19	50 4835	Av. Dos D'Abril Mil Nov. Vcinco, 13	50 4837
» SAMPOL, G. - Salvador Beltran, 21	50 1974	» SEGUI, G. - San Juan, 12	50 1826
MARTORELL SANTANDREU, M. - Nueva, 10	50 5386	» SEGUI, M. - Sta. Lucia, 7	50 1246
» VALLORI, A. - Es Colomer, s/n	50 4984	» SINTES, A. - Montaura, 14	50 5626
» VALLORI, C. - Bartomeu Reus, 21	50 5971	» SINTES, B. - Principal, 21	50 3598
MATEU ALORDA, F. - Sa Coma, 9	50 4971	RIBOT FRONTERA, J. - Bartolome Reuz, 11	50 5219
» GRAU, M. - Biniarroy, 6	50 0517	RIERA SEGUI, C. - Viniarroi, 27	50 3939
» GUAL, B. - Nueva, 7	50 1777	» SEGUI, D. - Pz. Baix, 4	50 5489
» MARTI, A. - Biniatsent, 3	50 5287	RIPOLL COLL, A. - Salvador Beltran, 5	50 5415
» MARTORELL, M. - Rambla Josep Ferrer, 10	50 4836	ROSSELLO MONROIG, O. - Sta. Lucia, 16	50 5237
» REUS, P. - Masanella, 16	88 0702	ROTGER FRONTERA, C. - Vileta, 5	50 4937
» RIERA, M. - Dtor. G. Ulla, 2	50 5288	» MATEU, G. - Fáb. Calz. - Dtor. G. Ulla, 10	50 1779
» RIERA, M. - Restaurante - Parroco Femenias, 2	50 3292	» MUNTANER, J. - Margarita Sintes, 16	50 3676
» VALLORI, M. - Nueva, 14	88 0756	ROVIRA MARTINEZ, E. - Rambla Josep Ferrer, 11	50 4808
MAYOL REYNES, A. - Obispo Nadal, 8	50 4735	SAMPOL PONS, M. - Nueva, 7	50 3773
MERENS ESCALAS, A. - Salvador Beltran, 25	50 4834	» RIERA, A. - Nueva, 27	50 3182
MINSHALL, DIANA EVELYN - Son Tomeu, 15	50 4488	SAURINA VALLORI, M. - Vileta, s/n	50 3601
MIRO SALOM, P. - Son Tomeu, 10	50 4436	SOLIVELLAS SAMPOL, G. - Massanella, s/n	50 5802
MOEHRLE, M. P. - Vileta, 11	50 4103	SUAU MARTORELL, M. - Parroco Femenias, 3	50 4538
MONEY-COUTTS, HUGO - Sa Font Garrover, s/n	50 1970	TEBAR MARTORELL, M. D. - Sta. Lucia, 14	88 0701
MORA, J. SASTRE - Plaza D'alt, 14	50 4772	TORRENS COLL, J. - Cuesta, 4	50 4917
MORA ALMENGUAL, B. - Mayor, 8	50 3455	VALLORI BONAFE, M. - Montaura, 26	50 4887
» ARROM, B. - Massanella, 23	50 5485	» MARTI, A. - San Juan, 5	50 5285
» FORNES, F. - Cuesta, 20	50 4919	» MARTORELL, M. - San Juan, 3	50 5368
» LEDENTU, M. - Salvador Beltran, 29	50 5383	» MAYOL, J. - Son Tomeu, 16	50 5335
» MARTORELL, J. - Jose Antonio, 8	50 5234	» MUNAR, P. - Es Colomer, 16	50 2472
» MORA, M. - Son Tomeu, 2	50 4418	» NICOLAU, J. - Ctra. Inca, s/n	50 5117
» VALLORI, A. - Montaura, 8	50 3274	VICENS MARTORELL, A. - Obispo Nadal, 5	88 0887
MORANTA LLULL, M. - Colomer, 1	50 4763	» MATEU, B. - Finca Es Pou, s/n	50 5186
» MARTORELL, J. - Calzados		» MATEU, C. - Comadrona - Simón, s/n	50 1880
Margarita Sintes, s/n	50 1879	» REYNES, M. - Son Tomeu, 8	50 4258
» MARTORELL, L. - Montaura, 12	50 5233	VIDAL RATIER, L. - Colomer, s/n	50 4985
» MARTORELL, S. - Son Tomeu, 9	50 5698	VILLALONGA CANAVES, P. - Massanella, 16	50 5522
» MATEU, J. - Antoni Bibiloni, 11	50 5185	VITALLER FELIPE, M. - Parroco Femenias, 8	50 3456
» MATEU, J. - Plaza D'alt, 15	50 5382		
» MATEU, J. - Obispo Nadal, 20	50 3836		
MORELL BARCELO, J. - Cruz, 15	50 5428		
MORRO FONTANET, P. - Salvador Beltran, 8	50 4885		
» ROTGER, C. - Sta. Lucia, 5	50 4934		
MOYER MORRO, R. - Padre Simón Reynès, 19	50 4918		
MUNTANER MARTORELL, A. - Transp.			
Parroco Femenias, 23	50 1912		
MUÑOZ LLOBERA, A. - San Juan, 11	50 4556		
NEGRE SASTRE, J. - Sta. Lucia, 1	50 5238		

ESPORTS

MONTAURA = TEMPORADA 89-90

MONTAURA A 2ª REGIONAL.

BASQUET MONTAURA EN MARXA.

ALEVINS MONTAURA CONTINUEN.

Són els titulars d'aquesta crònica esportiva del trimestre estiuenc abans de començar la temporada que esperam sigui tan bona o millor que la passada.

Començam pel basquet, ja que es la novetat esportiva més important, cal dir que és la primera vegada a Mancor que existeix un equip federal i esperam sigui per moltes temporades.

L'equip el formen la majoria de jugadors mancorins recolçats per 2 joves de la comarca i un iugoslau que ha estat una estrella al seu país amb L'ESTRELLA VERDA.

Formen l'equip:

- PRESIDENT: Emé. García Bonafé.
- ENTRENADOR: Emé. García Bonafé.
- DELEGAT: Guillem Morro Mora.
- SÈCRETARI: Gabriel Martorell Pol.
- JUGADORS:

Jaume Grau	Pivot	1,88	Mancorí
Toni Cifre	Pivot	1,83	Llosetí
Emé. Morrovic	Base-Alero	2,07	iugoslau
Toni Gual	Pivot	1,87	Mancorí
Paco Quetglas	Pivot	1,78	Català
Victor Estrany	Base-Alero	1,70	Mancorí
Bernat Alba	Pivot	1,89	Mancorí
Tomeu Llabrés	Base	1,74	Mancorí
Jaume Morro	Base-Alero	1,81	Mancorí
Vicenç Canals	Base	1,69	Mancorí
Llorenç Morro	Base-Alero	1,77	Mancorí
Biel Martorell	Base-Alero	1,82	Mancorí
Pere Amer	Base-Alero	1,77	Mancorí

Cal destacar el fitxatge sonat de l'extranger anunciat a l'altre número de la revista, el iugoslau BARTOLOMIU MORROVIC un base de 2,07, sense dubte el lider de l'equip.

Esperam no ens faci una venuda com la del seu amic del R. MADRID: PETROVIC

El debut oficial a la lliga Senior Provincial va esser el 8 d'Octubre davant el Campanet.

MONTAURA- 21 CAMPANET- 67

El primer partit varen perdre amb un resultat un poc abultat davant un equip veterà com el Campanet que fa molts d'anys jugan junts.

El pròxim partit del MONTAURA BASQUET es a Son Servera el 12 d'Octubre.

Endavant MONTAURA.

C.F. MONTAURA amateur a 2ª REGIONAL

A pesar de la desastrosa lliguilla passada, poguérem ascendir de categoria que era el que més nos importava. Cara a la temporada 89-90, hi ha haguts diferents altes i baixes que a continuació detallam:

SECUEIXEN: Martorell, Amer, Ripoll, Carlos, Colau, Arreza, Estrany, Arrom, Manolo, Amengual, Costa.

BAIXES: Ribot, J. Ripoll, B. Morro, T. Martorell, B. Mateu, T. Canals, V. Moranta, M. Vallori, P. Moranta, M. Mayorga, M. Vallori.

ALTES: Julio Galvez, Toni Martorell, Prats, Feliu, Segarra, Xiqui, Martinez, Jose.

En la Pretemporada s'han jugat els següents partits amistosos amb aquets resultats:

SANCELLES	- 2	MONTAURA	- 0
MONTAURA	- 2	SANCELLES	- 2
PTO. POLLENÇA	4	MONTAURA	- 4
ALTURA	2	MONTAURA	- 2

A continuació farem un petit resum de tots els partits que ha jugat el MONTAURA en competició oficial, així com férem l'any passat:

MONTAURA - 2 PLA DE NA TESA - 2

Pel Montaura jugaren: Martorell, Amer, Carlos, Ripoll, Seguí, Prats, Arrom, Feliu, Estrany, Segarra, Jose (Manolo).

Degut a la pluja amb el terreny de joc desestrós enfangat i que no va beneficiar gens al nostre equip, un equip tècnic que no li va el fang. El Pla de Na Tesa fou un equip molt correós i mal de vèncer.

Remontarem un 0-2 amb una gran segona part.

Gols: Arrom
Assistí molt de públic.

BUGER - 2 MONTAURA - 1

1ª sortida amb derrota del Montaura davant un equip molt fluix, dels pit-

jors de la categoria.

Després d'anar guanyant 0-1 a la primera part, l'equip local va remontar el partit.

No podem destacar cap jugador ja que tots varen estar molt malament.

L'únic destacable va ésser l'afició mancorina, que com l'any passat va seguir al Montaura per tots el Camps amb un recolçament total.

Un 10 per l'afició!

De totes formes i sense voler posar excuses amb l'àrbitre nos va ésser anulat un gol als darrers minuts i era totalment legal.

Gol: Amengual

La formació va ésser: Martorell, Amer (Manolo), Ripoll (Seguí), Carlos, Galvez, Estrany, Arrom, Prats, Feliu, Amengual, Segarra.

MONTAURA - 5 MARIENSE - 0

Formació del Montaura: Martorell, Seguí, Ripoll, Carlos, Feliu, Prats, Estrany, Arrom, Galvez, Amengual (Manolo) Arreza.

Els jugadors del Montaura es varen treure l'espina davant el Mariense, el cual venia de guanyar a l'Alcúdia per 8-0.

Gran partit del Montaura, que a pesar de trobar resistència amb el Mariense, va acabar dominant i golejant amb un gran partit.

El públic s'ha va passar bomba.

Els goletjadors: Ramón (3), Manolo, Arreza.

STA. EUGENIA - 1 MONTAURA - 3

2ª sortida i primers positius amb una victòria contundent davant un gran equip amb molta experiència a aquesta categoria.

El Sta. Eugènia va conseguir el gol de l'honor a la segona part quan el resultat era de 0-3 favorable al Montaura

Molt de públic de Mancor recolçant al nostre equip:

El gols per: Arrom - Prats (2)

El Montaura va presentar el següent equip:

Martorell (Monjo) Amer, Ripoll, Carlos, Galvez, Feliu, Arreza, Estrany, Prats, Segarra, R. Arrom (Manolo).

ESPORTS

MONTAURA - TEMPORADA 89-90

MONTAURA A 2ª REGIONAL.

BASQUET MONTAURA EN MARXA.

ALEVINS MONTAURA CONTINUEN.

Són els titulars d'aquesta crònica esportiva del trimestre estiuenc abans de començar la temporada que esperam sigui tan bona o millor que la passada.

Començam pel basquet, ja que es la novetat esportiva més important, cal dir que és la primera vegada a Mancori que existeix un equip federal i esperam sigui per moltes temporades.

L'equip el formen la majoria de jugadors mancorins recolçats per 2 joves de la comarca i un iugoslau que ha estat una estrella al seu país amb L'ESTRELLA VERDA.

Formen l'equip:

PRESIDENT: Bné. García Bonafé.
ENTRENADOR: Bné. García Bonafé.
DELEGAT: Guillem Morro Mora.
SÈCRETARI: Gabriel Martorell Pol.
JUGADORS:

Jaume Grau	Pivot	1,88	Mancori
Toni Cifre	Pivot	1,83	Lloseti
Bné. Morrovic	Base-Alero	2,07	iugoslau
Toni Gual	Pivot	1,87	Mancori
Paco Quetglas	Pivot	1,78	Català
Victor Estrany	Base-Alero	1,70	Mancori
Bernat Alba	Pivot	1,89	Mancori
Tomeu Llabrés	Base	1,74	Mancori
Jaume Morro	Base-Alero	1,81	Mancori
Vicenç Canals	Base	1,69	Mancori
Llorenç Morro	Base-Alero	1,77	Mancori
Biel Martorell	Base-Alero	1,82	Mancori
Pere Amer	Base-Alero	1,77	Mancori

Cal destacar el fitxatge sonat de l'extranger anunciat a l'altre número de la revista, el iugoslau BARTOLOMIU MORROVIC un base de 2,07, sense dubte el lider de l'equip.

Esperam no ens faci una venuda com la del seu amic del R. MADRID: PETROVIC

El debut oficial a la lliga Senior Provincial va esser el 8 d'Octubre davant el Campanet.

MONTAURA- 21 CAMPANET- 67

El primer partit varen perdre amb un resultat un poc abultat davant un equip veterà com el Campanet que fa molts d'anys jugan junts.

El pròxim partit del MONTAURA BASQUET es a Son Servera el 12 d'Octubre.

Endavant MONTAURA.

C.F. MONTAURA amateur a 2ª REGIONAL

A pesar de la desastrosa Higuilla passada, pogüem ascendir de categoria que era el que més nos importava. Cara a la temporada 89-90, hi ha haguts diferents altes i baixes que a continuació detallam:

SECUEIXEN: Martorell, Amer, Ripoll, Carlos, Colau, Arreza, Estrany, Arrom, Manolo, Amengual, Costa.

BAIXES: Ribot, J. Ripoll, B. Morro, T. Martorell, E. Mateu, T. Canals, V. Moranta, M. Vallori, P. Moranta, M. Mayorga, M. Vallori.

ALTES: Julio Galvez, Toni Martorell, Prats, Feliu, Segarra, Xiqui, Martinez, Jose.

En la Pretemporada s'han jugat els següents partits amistosos amb aquets resultats:

SANCELLES	- 2	MONTAURA	0
MONTAURA	- 2	SANCELLES	- 2
PTO. POLLENÇA	4	MONTAURA	- 4
ALTURA	2	MONTAURA	2

A continuació farem un petit resum de tots els partits que ha jugat el MONTAURA en competició oficial, així com férem l'any passat:

MONTAURA - 2 PLA DE NA TESA - 2

Pel Montaura jugaren: Martorell, Amer, Carlos, Ripoll, Seguí, Prats, Arrom, Feliu, Estrany, Segarra, Jose (Manolo).

Degut a la pluja amb el terreny de joc desestrós enfangat i que no va beneficiar gens al nostre equip, un equip tènic que no li va el fang. El Pla de Na Tesa fou un equip molt correós i mal de vèncer.

Remontarem un 0-2 amb una gran segona part.

Gols: Arrom

Assistí molt de públic.

BUGER - 2 MONTAURA - 1

1ª sortida amb derrota del Montaura davant un equip molt fluix, dels pit-

jors de la categoria.

Després d'anar guanyant 0-1 a la primera part, l'equip local va remontar el partit.

No podem destacar cap jugador ja que tots varen estar molt malament.

L'únic destacable va ésser l'afició mancorina, que com l'any passat va seguir al Montaura per tots el Camps amb un recolçament total.

Un 10 per l'afició!

De totes formes i sense voler posar excuses amb l'àrbitre nos va ésser anulat un gol als darrers minuts i era totalment legal.

Gol: Amengual

La formació va ésser: Martorell, Amer (Manolo), Ripoll (Seguí), Carlos, Galvez, Estrany, Arrom, Prats, Feliu, Amengual, Segarra.

MONTAURA - 5 MARIENSE - 0

Formació del Montaura: Martorell, Seguí, Ripoll, Carlos, Feliu, Prats, Estrany, Arrom, Galvez, Amengual (Manolo) Arreza.

Els jugadors del Montaura es varen treure l'espina davant el Mariense, el cual venia de guanyar a l'Alcúdia per 8-0.

Gran partit del Montaura, que a pesar de trobar resistència amb el Mariense, va acabar dominant i golejant amb un gran partit.

El públic s'ha va passar bomba.

Els goletjadors: Ramón (3), Manolo, Arreza.

STA. EUGENIA - 1 MONTAURA - 3

2ª sortida i primers positius amb una victòria contundent davant un gran equip amb molta experiència a aquesta categoria.

El Sta. Eugènia va conseguir el gol de l'honor a la segona part quan el resultat era de 0-3 favorable al Montaura

Molt de públic de Mancor recolçant al nostre equip:

El gols per: Arrom - Prats (2)

El Montaura va presentar el següent equip:

Martorell (Monjo) Amer, Ripoll, Carlos, Galvez, Feliu, Arreza, Estrany, Prats, Segarra, R. Arrom (Manolo).

MONTAURA - 2 SALLISTA - 1

Partit molt emocionant davant el líder que va demostrar ser un gran equip amb una preparació física molt bona.

El nostre equip es va posar pel davant al marcador amb 2 gols a 0, però l'equip inquer, al segon temps, va imposar la seva preparació física.

Pel Montaura jugaren: Martorell, Amer, Ripoll, Carlos, Galvez, Arreza (Segarra), Estrany, Arrom, Colau (Jose) Prats i Feliu.

Tarjetes: Pep Ripoll (2 grogues) i va ésser expulsat al 2° temps.

Martorell 1 tarjeta Groga.

Cal dir de l'equip inquer que concretament el n° 3 (Perelló) va agredir sense balon al nostre jugador Toni Estrany i va ésser expulsat.

Una gran assistència de públic local i de fora que va animar constantment al nostre equip.

FERRIOLENSE - 0 MONTAURA - 0

Quart partit sense perdre i un nou positiu que nos col·loca en 5ª posició a la classificació.

Partit jugat al Camp vell de Son Ferriol, molt aprop de l'aeroport, amb molt de vent com sempre en aquest camp i sense gols.

Cal dir que amb aquest terren de joc no es pot desenvolupar un bon futbol. Per això nos podem conformar amb aquest 0 - 0.

Per el Montaura jugaren: Martorell, Amer, Carlos, Ripoll, Galvez, Arreza, Prats, Feliu, Estrany, Arrom, Amengual, (Colau i Jose).

Abans de tancar la crònica volem comunicar dues notícies:

Guillem Martorell en representació del Montaura va anar a recollir el trofeu de Campió de Lliga de 3ª Regional Temporada 88-89, a l'Hotel De Mar de Illetes.

En Guillem va disfrutar, ja que en aquesta feste es va congrega el més important de Mallorca relacionat amb el futbol.

També assistiren a la gala: Villar, President de la Federació, Ramos, Marco, millor àrbitre, Maceda ex-jugador del R. MADRID, Nicolas Casaus (F.C. BARCELONA), entre altres.

La segona notícia i sens dubte xarrega, es comunicar l'accident de moto que va sofrir el nostre jugador Toni Serra "Costa", quan venia al Pt. de Pollença a disputar el partit de Pretemporada contra el C.F. Pt. Pollença.

Li desitjam una ràpida recuperació i que aviat estigui amb nosaltres disposat a jugar.

Tots l'anyoram.

Alevines del Montaura: feliz debut en la liga con sólo tres partidos perdidos

El equipo lo forman: Miguel, Solivellas, Rafael, Fontanet, Nicolau II, Jofre, Nicolau I, Jauma, Moranta, Martorell, Alorda, Mairata I, Reynés, MorayEusebio.

Pedro Mairata y Lorenzo Abrines se encargan de su preparación.

Este ha sido el primer año que se ha hecho un equipo alevín en el bonito pueblo de Mancor de la Vall

y si bien se tuvieron algunas dificultades para formarlo, puesto que se necesitaron dos chicos de Inca, uno de Palma y dos de Lloseta, el resultado no pudo ser mejor ya que quedaron clasificados en la segunda posición del grupo C de la liga de Alevines, con tan sólo tres partidos perdidos en toda la temporada.

Su juego es de ataque sin ninguna reserva, lo que les ha hecho marcar muchos goles y también encajar buen número de ellos.

En la fiesta que tuvo lugar el pasado sábado en Mancor hubo también la entrega de trofeos y se concedió a Jauma el de máximo goleador del equipo, mientras que el trofeo de jugador más regular fue para Nicolau I.

Enhorabuena a este joven equipo, y que sigan los éxitos, vuestro equipo, ya en 2a. Regional, pronto requerirá algunos de vuestros jugadores.

Biel Bergas

EL MONTAURA ALEVI, També Compta

A punt de començar la segona lliga pels nostres petits, les úniques novetats a destacar són les altes i baixes produïdes.

ALTES: P. Mairata, M. Abrines, P. Rotger, F. Pocoví, P. Arreza, F. Solivellas.

BAIXES: Guillem Solivellas, S. Nicolau, S. Alorda.

Després de la gran temporada que feren l'any passat, tornen amb molta força. Han disputat els següents partits de pretemporada:

TROFEU LLOSETA:

LLOSETENSE 4 MONTAURA 4

Guanyador: Montaura per Penaltis.

BUGER	2	MONTAURA	6
CAMPANET	1	MONTAURA	2
MONTAURA	4	CAMPANET	2

El 12 d'Octubre disputa un altre partit amistós contra el R.C.D. MALLORCA Aleví.

La lliga començara el 21 d'octubre davant el C.D. STA. MARIA, en el Camp de Turixant de Mancor de la Vall a les 15'30 h.

Recolçam els petits que seran els jugadors del 1 equip el dia de demà.

Joan Martorell Vallori.

PER LLEPAR-SE ELS DITS

SOBRASSADA AMB SUQUET

Ingredients per a quatre persones:

- 400 gr. de sobressada.
- Un tassó de vi dolç.
- 150 gr. de sucre.
- 100 gr. de mel.

Preparació:

- Tallar la sobressada a trosos.
- Posar la pella al foc amb el vi dolç. Deixar reduir-ho un terç.
- Afegir la sobressada, un cop fusa, afegir-hi el sucre i la mel.
- Ha de coure, a foc lent, per espai de deu minuts.

S'ha de servir damunt trocets de pa tallat molt prim.

CEVAPCICI (Iugoslàvia).

Ingredients per a sis persones:

- 1/2 Quilo de carn de vedella picada.
- 1/4 de Quilo de carn de mè picada.
- 1/4 de quilo de carn de porc picada.
- Dos alls, julivert i herba sana.
- 100 gr. de pinyons.
- Dos ous.
- sal i prebebó.

Preparació:

Mesclar tot junt les classes de carn amb els pinyons, els alls, tallats a trossos ben petits, el julivert capolat junt amb l'herbasana sal i prebebó al gust, també els ous rebatuts.

Deixar reposar un mínim de dues hores.

Fer amb la carn unes revoles de tamany gros i posar-les damunt d'una esgrella per torrar-les fins que estiguin ben daurades. Es serveixen calentes amb una salsa molt senzilla: picar dos alls, sal i prebebó (un poc més del

costum) després afegir-hi un o dos iogurts naturals.

Cada convidat agafa un "cevapcici" i el mulla en la salsa del iogurt

POLLASTRE A LO REI EN JAUME

Es un sopar propi del dia 31 de desembre. Antigament era el menjar d'aquest dia a totes les cases.

Ingredients:

- 4 o 5 pomes àcides.
- 100 gr. de panses.
- 200 gr. de xulla de sa ventresca.
- 100 gr. d'ametlles crues pelades.
- 100 gr. de sobressada.
- Saïm.
- 1-2 cebes.
- Algunes pestanagues.
- 1 pollastre de 1.500 gr. sense ossos.

Preparació:

- Es posa l'olla al foc amb la xulla tallada a troços petits fins que estigui deurada.
- S'hi afegeixen les ametlles, les panses i les pomes tallades a trocets, sense pell ni pinyols.
- Cal mesclar-hi un poquet de sobressada i quan estigui fusa, el farcit ja està a punt per posar en el pollastre.
- S'ompl el pollastre i després es cus amb fil.
- Es sofregeix el pollastre en el saïm fins que estigui ben daurat.

Per altra part es farà un sofrit de ceba i pestanaga i es posa en la mateixa cacerola on hi ha el pollastre i tot es cou a poc foc afegint aigua en la mesura que sigui necessari.

Es serveix amb ensalada fresca trempada al gust.

Domingo Llull.

BE DEJUNA QUI MAL DINA.

Imatges d'ahir

Un grup d'amics que per la dècada dels cinquanta feien, en el dia de la llavors gloriosa festa del "Dieciocho de Julio", una excursió a Cúber. Es decidiren a fer un partit de futbol entre "Grassos" i "Prims". L'èxit fou complet en quant a públic. A dalt presentam l'equip amb menys greix format per: (a darrera i d'esquerra a dreta) Joan Moranta "Juanito", Miquel Sampol "Vellut", Tomeu Ripoll "Gaveta", Guillem Amengual "Eliador", Pau Martorell "Bollera", Vicens Mateu "Caretà". Al davant: L'amo En Jaume Pou "Vellaco" massatgista, Francesc Vallori "Sereneta", Bernat Gual "De s'Estany", Joan Martorell "Figueta", Guillem Rotger "Xorquet" i Joan Martorell "Galan", a més hi ha un Xeremier per animar als esportistes. En quant a l'equip del greixum, i amb la mateixa orda, hi veim Jaume Gual "Cati", Tomeu Bonafé "Rengo", Salvador Frontera, Jaume Martorell "Mercasí", Jaume Grau, Josep Bonafé "Tauler", L'amo En Figueta que era el massatgista, amb la gran farmaciola on sols hi duia dues cireretes par reanimar als jugadors conmocionats, i per últim Joan Martorell "Trapenso".

En Biel de Son Nadal.